

AVE MARIA

Nabožni list za katoliške Amerikance slovenskega pokoljenja. Prinaša verske članke v njihov pouk, poročila iz verskega življenja doma in po svetu, ter kratke povesti v njihovo zabavo.

Devetintrideseti letnik

August, 1946.

IZDAJAJO OČETJE FRANČIŠKANI

vsakega petnajstega v mesecu.
Pri Mariji Pomagaj v Lemontu, Ill.



AVE MARIA

P. O. B. 608

Lemont, Illinois

Naročnina velja \$2.50.

Naročnina Tvoja je dar v podporo ubožnejšim slovenskim fantom, ki se izobrazujejo za slov. duhovnike v lemontskem semenišču.

Naročnikov in dobrotnikov se spominjamo v lemontskem samostanu v vseh svojih molitvah, pri sv. mašah in drugih duhovnih opravilih. Opravimo pa zanje tudi sv. mašo in sicer vsako prvo sredo v mesecu.

Published monthly except October and semi-monthly during that month by the Franciscan Fathers, P. O. Box 608, Lemont, Illinois. Subscription prices: U. S. A. \$2.50 for one year; Canada \$3.00 for one year. Subscriptions are payable in advance. Entered as second-class matter at the Post Office of Lemont, Illinois, under the act of March 3, 1879. Acceptance of mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917. Authorized July 14, 1945.

Printed by
SERVICE PRINTERS
304-306 Canal Street
Lemont, Ill.

DESETKRAT VAŽNO:

1. Samo dober katoliški tisk čuva in brani svobodo in pravice katoličanov in katoliške Cerkve v javnosti.

2. Brez dobrega katoliškega tiska se danes ne more ne obdržati ne krepiti živa vera med širšimi sloji; brez njega se tudi ne more prepričati propadanje dobrih običajev.

3. Razodete nauke božje in resnice svete Cerkve samo dobro katoliško časopisje javno brani in pojasnjuje.

4. Brez dobrega katol. tiska se ne morejo uspešno boriti proti svojim nasprotnikom ne katoliške organizacije in tudi nobena druga skupina ne, ki je osnovana na krščanskih načelih.

5. Samo katoliški tisk more nuditi javnosti točne podatke o časovnih in dnevniških dogodkih, ki se tičejo katoliške Cerkve. (N. pr. o misijonstvu, o razmerju Cerkve do države i. dr.)

6. Brez katoliškega tiska bi bili katoličani kakor razoroženi vojaki nasproti številnim sovražnikom.

7. Katoliški tisk je važnejši od šole, ker je v stalni in neposredni zvezi z ljudstvom in daje vsa potrebna navodila in sodobna pojasnila.

8. Edino katoliški tisk se more boriti in zmagovati proti glavni sovražni sili v kraljestvu Kristusovem: proti svobodomiselnemu in mlačnemu tisku.

9. Katoliški list širi in uči pravo prosveto tudi tam, kamor beseda duhovnikova ne seže, n. pr. po železniških vozovih, v gostilnicah, kavarnah, uradih, tovarnah i. dr.

10. Katoliški tisk je bojno orodje vojskujoče Cerkve v borbi med Cerkvijo in njenimi nasprotniki.

A V E M A R I A

August, 1946—

Lemont, Ill.

—Letnik XXXIX.

KOMUNIZEM V LUČI PAPEŽEVE OKROŽNICE

ZAKAJ je sv. oče objavil to velepomembno, dolgo pričakovano okrožnico prav na praznik sv. Jožefa? V predzadnjem odstavku sam odgovarja: "Veliko delo katoliške Cerkve proti brezbožnemu svetovnemu komunizmu postavljamo pod zaščito mogočnega zavetnika sv. Cerkve, sv. Jožefa. Sv. Jožef pripada delavskemu razredu. Trpko je skušal, kaj se pravi biti ubog, zase in za sveto Družino, ki ji je bil čuječ in ljubeč predstojnik; prejel je v varstvo božje Dete, ko je Herod poslal ponj svoje krvnike. Z življenjem popolne zvestobe v spolnjevanju vsakdanje dolžnosti je zapustil zgled vsem, ki si morajo služiti kruh z delom svojih rok, in je zaslužil ime Pravični, živ vzor krščanske pravičnosti, ki mora vladati v družabnem življenju."

Ponovno poudarja vrhovni učitelj človeštva, da je komunizem, "če ga gledamo v prvem viru, duhovno, ne pa materialno zlo. Iz tega zastrupljenega vrelca tečejo v peklenski doslednosti vse gorostasnosti komunizma. In kateri je ta vir? To, da ljudje pretirano cenijo dobrine tega sveta."

NAUK IN SADOVI KOMUNIZMA

1. Materializem.

Komunizem uči, da v resnici biva le

snov, materija s svojimi silami. Rastlina, žival, človek so se čisto slučajno razvili iz materije in ni v njih nič nematerialnega. V komunističnem nauku ni prostora za Boga, ni razlike med duhom in materijo, ne med dušo in telesom; zato seveda tudi ne pozna posmrtnega življenja.

Tudi človeška družba je le materija s posebnim obrazom. Končni cilj materialnega preobražanja pa je človeška družba brez razredov (kapitalistov, delavcev, meščanov, proletarcev). Zato je nujno potreben boj med razredi. Razredni boj z izrodki sovraštva in rušenja je v resnici križarska vojska za napredek človeštva.

2. Kaj je naredil komunizem s človeško osebo in družino?

Ker je človek le materija, seveda ni svoboden; ker ni svoboden, ni odgovoren za svoja dejanja, zato tudi ne more biti moralen. Človek ni več oseba v pravem pomenu besede, ampak je le kolesce v velikanskem stroju komunističnega kolektiva (skupnosti države). Spričo kolektiva, oziroma komunistične družbe, države, se posamezniku ne priznava nobena izmed pravic, ki jih ima človeška oseba že po naravi. Vsi ljudje so popolnoma enaki. Takih, ki bi imeli nad drugimi oblast, avtoriteto od Boga, ni. Tudi starši imajo le toliko pravic nad otroki, kolikor jim jih priznava družba. Komunizem seveda posamezniku tudi ne dovoljuje, da bi zase imel

prirodne dobrine in sredstva proizvajanja, ker bi tako lahko zagospodoval drugim.

Ker človeško življenje ni nič svetega in duhovnega, zato sta tudi zakon in družina le stvar državljske pogodbe, ki ima v vsaki dobi tako obliko, kakršen je takrat obraz gospodarstva. Zakon, ki bi se ne smel razvezati, je komunizmu nepoznana stvar. Prav zato je tudi ženo treba vreči v javno življenje in jo odtegniti domačemu ognjišču in negi otrok. Sploh pa starši nimajo pravice otroke vzgajati. To sme izključno le država; le če jim ta odstopi, se smejo starši pečati z otroki.

3. Zakaj se je mogel komunizem tako razširiti?

Komunizmu so že zdavnaj znanstveno dokazali, da je nemogoč, pa tudi vsak poskus, da bi se kje ustanovila resnična komunistična družba, se je neusmiljeno izjalovil. A kljub temu se je pogubni nauk razširil po vseh delih sveta. Zakaj? Zato, ker je bilo zelo malo ljudi sposobnih, da bi spoznali pravo naravo komunizma. Kakor nobena zmota, tako tudi komunizem ni brez drobcev resnice. To resnico pa znajo označevalci komunizma tako spretno poudarjati in podčrtavati, da premotijo tudi odlične duhove in naredo iz njih apostole posebno pri mladih izobražencih, ki so še premalo poučeni, da bi spoznali zmote, ki se drže jedra komunističnega nauka. Voda za njih mlin je posebno tudi žalostna babilonska zmešnjava v kraljestvu znanosti, ki se je odtujila Bogu. Zlasti pa je liberalizem utiral pot komunizmu. Ni se treba čuditi, da se v svetu, ki se je že na široko razkristjanil, širi komunistična zmota.

Širi se komunizem po široko razpredenem in zares vražjem načrtu, kakor

ga svet morda še nikoli ni videl: Vse izhaja iz enega središča, ki se zna celo spretno prilagoditi okolnostim pri različnih narodih; razpolaga z velikimi denarnimi sredstvi, z orjaškimi organizacijami z mednarodnimi kongresi, s številnimi in dobro urejenimi silami; v svoji službi ima letake, časopise, gledališče, radio, sili v šole in vseučilišča, tako da se strup neopazno vedno globlje zajeda v duhove in srca.

Tretji činitelj, ki širokogrudno pomaga, da se komunizem vedno bolj razprostira, je velik del svetovnega nekatoliškega časopisja, ki se je zarotilo, da bo k vsemu temu molčalo. Ta molk je sad kratkovidne politike in rovarjenja raznih tajnih družb, kakor prostozidarjev, ki že dolgo skušajo porušiti krščanski družabni red.

BRIDKE POSLEDICE

Če našim svobodomiselcem, komunistom in drugim spomniš ruskih, mehiških in španskih grozot, naredo važen ali celo užaljen obraz: Saj to ni res; vse je sila pretirano. Zato je dobro, da je sv. oče v komunistični okrožnici zopet povedal vsemu svetu, da se na Ruskem gode strašne reči. Pomisliti je treba, da se je sv. oče v ta namen dal najskrbneje poučiti. Le na podlagi najzanesljivejših podatkov je v svet zaklical te strahotne obtožbe. Predobro je vedel, da bo posluhnil ves svet, zato mora biti ne samo vsak stavek, ampak vsaka besedica prej položena na zlato tehtnico.

Komunizem se je trudil z vsemi silami (saj to odkrito proglašala), da bi porušil krščansko omiko in krščansko vero prav v temeljih, da bi izbrisal vsak spomin nanjo iz človeških src, posebno pri mladini. Škofe in duhovnike so pregna-

li, obsodili na prisilna dela, ustrelili in nečloveško usmrtili; preproste svete ljudi so zato, ker so branili vero, osumili, grdo z njim ravnali, jih preganjali in vlačili v ječe in pred sodišča.”

Porušili so ne samo to ali ono cerkev, ta ali oni samostan, temveč če so le mogli, so hoteli razdejati vse cerkve in vse samostane in vsako sled krščanske vere. In to celo takrat, ko je šlo za najznamenitejše spomenike umetnosti in znanosti! Komunistična posebnost se ni zadovoljila s tem, da je morila škofove in tisoče duhovnikov, redovnikov in redovnic, posebno divjajoč proti takim, ki so se z večjo gorečnostjo trudili z delavci in ubožci; še mnogo večje število žrtev je naredila komunistična pobesnelost med svetnimi ljudmi vseh slojev. Le-te še zdaj — se lahko reče — vsak dan more v trumah samo zaradi tega, ker so dobri kristjani, ali vsaj nasprotni komunističnemu brezboštvu. In to strahotno razdiranje se vrši s sovraštvom, barbarstvom in divjaštvom, ki bi vsak rekel, da je v našem času nemogoče.”

“Vse to so nujne posledice komunističnega nauka, gospodarskega sistema, ki je brez vsakršne notranje zavore. Zavora je potrebna človeku, pa naj ga vzamemo kot posameznika ali kot takega, ki živi v družbi.”

Boj zoper vse, kar je božje.

Prvič v zgodovini smo pričeli boja zoper “vse, kar je božje” (2 Tes. 4), boja, ki ga je človek hladno hotel in zavestno pripravil. Komunizem je po svoji naravi protiverski in ima vero za “opij ljudstva”.

To, kar je komunizem množicam obetal, je povečini ostalo le obljuba; zato si mora pomagati s terorizmom (strahovlado). Komunistični terorizem je “milijonom ljudi naložil suženjstvo”.

ŠKOF ROŽMAN JE PRIDIGAL

(za post 1943 v Ljubljani.)

ČETRTO PRIDIGA: Zver iz morja in
zver iz zemlje

(Skr. raz. 13, 1—14.)

KO je Jezus napovedal razdejanje Jeruzalema in konec sveta, je med drugim tudi dejal, da bo v neki dobi “**hudobija narasla in ljubezen premno-
gih omrznila.**” Namreč ljubezen do Boga in do bližnjega.

Ali ne živimo zdaj v taki dobi? Vsi mi boste pritrdili, da je v naših dneh ljubezen mnogih omrznila. Že zdavnaj je omrznila ljubezen do bližnjega. Koliko trdosrčnosti, neusmiljenosti, nevoščljivosti, brezobzirnosti in izkoriščanja v medsebojnih odnosih poedincev in stanov smo doživeli v preteklih desetletjih, a koliko sovraštva danes! Sovraštvo se razglasa za prvo gonilno silo v razvoju človeštva.

Omrznila je tudi ljubezen do Boga. Namesto da bi ga vsi ljubili tako, da bi vse delo in življenje ne bilo nič drugega kot vestno izpolnjevanje božjih zapovedi, so Boga in njegove zapovedi izključili iz gospodarstva in vseh socialnih odnosov. Na mesto otroške ljubezni do Boga je stopila popolna brezbržnost do njega. Za Boga se nič več ne zmenijo. In prav v zadnjih desetletjih se je ta brezbržnost celo spremenila v pravo sovraštvo do Boga. Na mesto vere je stopilo brezboštvo.

Kadar pa omrzne ljubezen, dobi satan večjo moč. Saj satan je tisti, ki Boga samo sovraži, ljubiti ga ne more. Vse brezbožne sile na svetu, ki Boga sovražijo, so v službi satanovi, so njegove po-

močnice in sodelavke. Marsikatere pojave naših dni moremo razumeti le, če vemo, da ima v dobah omrznjene ljubezni hudobni duh večjo moč.

Pred približno 120 leti je napovedala Katarina Emmerich v svojih videnjih trpljenja Jezusovega sedaj se pojavlja jočo večjo moč satanovo. Ko je Katarina gledala, kako je šla duša Jezusova v predpeklo oznanit tam čakajočim dušam odrešenje, je videla, da je Jezusova duša stopila tudi v sam peklo med zavržene angele in tam oznanila svojo zmago. Tedaj, piše sama, sem pa tudi slišala, kako je bilo rečeno, da bo 50 ali 60 let pred 2000 dobil satan za nekaj časa večjo svobodo. V teh letih zdaj živimo in doživljamo večjo svobodo satanovo. Bolj svoboden je pa mogel satan postati, ker je ljubezen mnogih omrznila.

Če pogledamo v razodetje svetega Janeza, se nam to potrjuje. Dočim Bog v nebesih na prestolu svoje slave in vse-mogočnosti vlada, je satan bil vržen na zemljo in v svoji divji jezi začel boj zoper ženo — Cerkev. Pa tudi zoper njen zarod — vernike. O tem smo govorili v prejšnji pridigi.

Za ta boj je satan poklical na pomoč **dve zveri: eno iz morja, drugo iz zemlje.** Tako nam pripoveduje sv. Janez.

Iz morja se je dvignila zver, **“ki je imela deset rogov in sedem glav in na svojih rogovih deset kron in na svojih glavah bogokletno ime.”** Sv. Janez je tu mislil na bogokletna imena, ki si jih je takrat prisvajal rimski cesar Domicijan, ki se je dal imenovati gospod in bog, sin božji, odrešenik sveta. Zver je bila podobna leopardu, noge je imela medvedje, gobec pa levji. To se pravi, imela je divjost leoparda, telesno moč medveda, levji gobec pa pomeni napuh, v ka-

terem govori strašna bogokletstva, preklinja Boga, njegovo bivališče in one, ki prebivajo v nebesih. Ta zver združuje v sebi lastnosti vseh Bogu sovražnih sil.

Še eno posebnost je videl sv. Janez na tej zveri: “Ena izmed njenih glav je bila kakor do smrti zaklana, a njena smrtna rana se je zacelila . . .” To pomeni: V sebi že nosi smrtno rano, ki ji bo podlegla, da si razvija tolikšno zunanjo silo, da imajo ljudje vtis nezlomljive življenjske moči — a to je le varajoči videz. Toda videz je tako močan, da je ves svet začuden gledal zver in so molili zmaja, ki je dal zveri svojo moč, in so govorili: **Kdo je zveri enak in kdo se more z njo vojskovati?** Ta videz moči je razorožil vsak odpor, vsi se klanjajo tej sili. Zoper tiste pa, ki se nočejo vkloniti, začne vojsko in jih premaga s svojo fizično močjo. Notranje jih ne more premagati, tistih namreč, **“katerih ime je zapisano v knjigi življenja Jagnjeta.”** (15, 8.)

Druga zver se je pa dvignila iz zemlje. Imela je dva rogova, podobna jagnječim, govorila je pa kakor zmaj. To se pravi, videz je bil nedolžen, a bila je nevarna zaradi besed, ki jih je govorila. Nehote se spomnimo na krive preroke, ki prihajajo v ovčjih oblačilih, na znotraj so pa zgrabljivi volkovi. Ta zver je delala velika znamenja (čudeže), da je prihajal ogenj izpod neba na zemljo v pričo ljudi, in jih je zapeljevala, da so molili prvo zver in ji služili. Dosegla je, da so vsi, mali in veliki, bogati in ubožni, svobodni in sužnji, dali znamenje na desno roko ali na čelo in nihče ni mogel nič kupiti ali prodati, kdor ni imel znamenja — imena zveri iz morja . . .” (13, 16-18.)

Kaj pomenita obe zveri? Kakšne sile

si je privzel zmaj-satan za svoj srditi boj zoper Cerkev in njene vernike?

Zver iz morja združuje v sebi vse Bogu sovražne sile. Janezovi sodobniki so pri tem nujno morali misliti **na poganško državo**, ki je prav tedaj začela krvavo preganjati kristjane in jih siliti, da se odpovedo svoji veri. Če se pa niso hoteli, jih je kratkomalo "likvidirala" kakor bi danes rekli.

Zver iz morja je protikrščanski **princip moči**, ki se v zgodovini javlja v različnih oblikah. V Janezovi dobi je bila poganska absolutistična državna oblast, ki je Jezusa nedolžnega obsodila na smrt in ga tri stoletja preganjala in znova obsojala v Cerkvi in njenih vernikih. V začetku novega veka je bila tista državna oblast, ki je po zmotnem načelu: vladar ima pravico določevati vero podložnikov, odtrgala od Cerkve Kristusove cele narode in države v protestanstvo. Zopet drugod si je državna oblast prisvajala versko poglavarstvo proti papežu, ki je od Kristusa postavljen za vidnega poglavarja Cerkvi. Tako je državna oblast anglikanske narode ločila od skale Petrove. V naših dneh pa ne odklanja samo Kristusa, češ da je njegov nauk judovskega izvora, ampak nastopa s popolnim brezboštvom, ki ne priznava nobenega nadsvetnega bitja, nobenega višjega razuma, nobene svete volje, nobenega nadnaravnega cilja, nobene vere, razen vere v — brezboštvo.

Ogromne so sicer zunanje moči in materialna sredstva protikrščanskih brezbožnih sil, do potankosti je organizirana in izpeljana njih propaganda, ki mnoge zapelje, da pravi sv. Janez: Vsi prebivalci na zemlji molijo to zver. Vsi tisti namreč, ki so zemeljskega materialističnega mišljenja in naziranja. A za

vse te sile, tudi današnje, velja, kar je Kristus svojemu sodniku Pilatu dejal: Nobene oblasti bi ne imel do mene, če bi ti ne bilo dano od zgoraj. (Jan. 19, 11.) Samo tako dolgo morejo izvajati svoje nasilje, dokler Bog dopusti. Niti trenutka ne dalje.

Zver iz zemlje! Na drugem mestu jo imenuje sv. Janez **lažnega preroka**. Ta zver utemeljuje oblast prve zveri in z velikimi znamenji zavaja ljudi, da moliijo in častijo prvo zver. To je ona **lažnanost**, ki z videzom znanstvenosti opravičuje in utemeljuje vseobsežno oblast protikrščanskih vladavin . . . Prihaja v nedolžni obliki jagnjeta, kakor v imenu dognane resnice, a usta ima zmajeva, da govori velike besede. Govori besede one čudne filozofije, ki je **državo pobožanstvila, da je postala sama sebi namen, da ji morajo vsi služiti, namesto da bi država služila vsem**, kakor pravi papež Pij XII.: služiti vsem državljanom, to je in mora biti namen države in oblasti. Ta zver — lažni prerok — govori o **nadčloveku** in o **gosposkih plemenih**, ki smejo in morajo tlačiti manjvredna in suženjska plemena. Ta zver je ona **materialistična filozofija**, ki samo snov priznava in nič drugega. Ta filozofija je danes že premagana na vseh poljih duhovnih ved in se samo še v komunizmu in brezboštvu bahavo izživlja.

Čas, ko nastopata te dve zveri in satanu pomagata v boju zoper Kristusa, je resnično nevaren čas za izvoljene. Nevarnost odpada od Kristusa je velika zaradi silnega pritiska, zaradi brezvestnega uporabljanja vseh sredstev, ki jih ima zver na razpolago. Boj ni samo idejen, ampak tudi gospodarski, družabni, politični in kulturni. A v teh rečeh so mnogi ljudje bolj občutljivi kot v svetu idej. To je čas one propagande

zmot, o katerih pravi Jezus, da bi tudi izvoljene premotila, če bi bilo mogoče. Samo tisti, katerih imena so zapisana v knjigi Jagnjetovi, ostanejo zvesti in se ne dajo premotiti.

Ali so naša imena zapisana v tisti knjigi? Če še niso, oskrbimo svoj vpis, pa kmalu, da ne bo prepozno, kajti nobena dvoma ni, da ima satan danes veliko moč in da obe zveri z vnemo delata po njegovih navodilih v pogubo duš.

Zakaj ima brezbožna propaganda uspeh? Zato, **ker je ljubezen v mnogih dušah omrznila.** Zato je dobil v naših dneh satan večjo moč. Zdaj vemo, kaj naj storimo. Vrnimo sebi in svojim bližnjim ljubezen! Ljubezen do Boga in pravo ljubezen do bližnjega naj v naših srcih tako močno zagori, da ne bo ogrevala samo nas, ampak vso našo okolico!

Toda tudi oni, ki so bili zapeljani in so zdaj pod vplivom **lažnega preroka**, ali zveri zemlje, govore o ljubezni in bratstvu. Toda ne govore o pravi ljubezni.

Prava ljubezen **prvič ljubi Boga nad vse in silno trpi**, ko vidi, kako drugi Boga žalijo, tajijo in sovražijo. Ne pusti tega mirno. Opozarja, opominja, uči, da to ni prav, da je to največje zlo. Dalje prava ljubezen **zadostuje Bogu** za žalitve sovražnikov božjih. Dela zanje pokoro in po Marijinem Brezmadežnem Srcu vso ljubezen in pokoro daruje Bogu za njihove grehe, ker sami na zadoščenje ne mislijo.

Prava ljubezen drugič **ljubi neumrljive duše bližnjih.** Duše rešiti in k Bogu pripeljati — to je cilj prave ljubezni.

Ni pa prava ljubezen tista, ki k brezbožni propagandi **molči** in naivnih in nedolžnih duš ne opozarja na tiste, ki v poslanstvu satanovem prihajajo duše pogubljenj. Prava ljubezen tirja od tebe:

POKAŽI ZVER, STRGAJ VOLKU JAGNETOV KOŽUH, da ga vsak spozna in zavrne! Kdor tega ne stori, **NIMA LJUBEZNI DO BOGA** in ne do duš! Tak nima prave ljubezni niti **DO VOLKA ZAPELJIVCA**, ker ga z molkom pusti, da še več greši, si obtežuje odgovornost in se bo radi tega toliko težje kdaj spreobrn timer. **Prava ljubezen ni slepa**, da ne bi videla dušne škode, ki jo delajo zapeljivci. **Ni mutasta**, da bi molčala, kjer je treba kričati in opozarjati na nevarnost.

Glejte, kolikšno in kako lepo ter zveličavno **poslanstvo imamo prav sedaj**, ko je hudobija narasla in ljubezen mnogih omrznila. Bodimo apostoli prave ljubezni do Boga in do bližnjega — do duše bližnjega, ki je v nevarnosti. Ne bojmo se teh dveh zveri, ki rjoveta na vsa usta. Ne bojmo se zmaja, ki s svojim repom klata zvezde z neba, ne bo zmagal! Verujmo, da je **ljubezen močnejša od sovraštva**, da ljubezen gradi, sovraštvo pa razdira. In to vedimo, da ljubezen vodi k Bogu, sovraštvo pa je delež satanov. Amen.

Opat Pojmen je rekel: "Če kdo greši, pa taji in pravi: — nisem grešil —, mu ne dokazuj greha, sicer mu uničiš njegovo vnemo. Ako mu pa rečeš: — Brat, ne izgubi poguma in se zanaprej varuj —, boš vzbudil njegovo dušo k pokori."

Opat Pojmen je rekel: "Ako so trije skupaj, in eden od njih lepo živi v miru, drugi je bolan in zato Boga hvali, tretji pa s čistim namenom streže — imajo vsi trije isto čednost."

ALI NAJ ŠE MOLIMO?

NAJPREJ: Ali naj danes tudi in še molimo! Gotovo! Včasih so nam dejali: Zgodovina je učiteljica življenja. Vprašajmo torej krščansko zgodovino, ali je treba moliti!

Jezus se rodi v Palestini. Kdor le malo zna zgodovine, vidi, da pred Gospodom stoji vse polno vprašanj, ki nestrpno čakajo, da pridejo na vrsto kakor nervozni čakalci pred ruskimi živilskimi skladišči. Če hoče Jezus ljudem res pomagati, se zdi, da mora rešiti zamotana politična, gospodarska in socialna vprašanja, ena bolj važna ko druga. N. pr. politično: Kaj naj store Judje? Ali naj še nadalje nosijo na ponosnih plečih sramotni jarem, ki ga jim je naložil rimski cesar skupaj s priliznjenim, sebičnim Herodom? Po Jezusovi smrti bo šlo to vprašanje na ostrino meča in izzvalo krvave vstaje in usodne prevrate.

Ali v tem, kako pravično ali krivično je urejena človeška družba, vsakdo na prvi pogled vidi, da Jezus mora odgovoriti na žgoče vprašanje: ali naj velik del človeštva še naprej ječi v sramotnem suženjstvu ali ne.

A Jezus na nobeno izmed teh in podobnih vprašanj ne odgovori naravnost, z izrečnimi besedami, čeprav bi ravno On lahko dal najtočnejši, najzanesljivejši odgovor, saj mu je sv. Peter dal spričevalo, ki ga ni napisala doslej še nobena univerza: "Gospod, ti vse veš!" Namesto tega pa pravi, da morajo vsi ljudje moliti: "Oče naš, kateri si v nebesih, posvečeno bodi tvoje ime . . . pridi k nam tvoje kraljestvo . . . Daj nam danes naš vsakdanji kruh . . . in odpusti nam naše dolge . . .!"

Papeži pretresajo v velikih pastirskih

pismih na vso moč sodobna vprašanja: socialna, družinska, vzgojna. Govore o brezbožnem komunizmu. In kako se vedno končujejo očetovi nauki? Katera je zadnja kitica, kaj zadnji evangelij? "Oremus!" Molimo! "Orate frates!" Molite bratje! Nujno je treba moliti.

Odprimo n. pr. le okrožnico proti brezbožnemu komunizmu! Kaj se zdi sv. očetu najzanesljivejše orožje proti komunističnim zmotam? — Molitev!

Ko so apostoli nekdam vprašali Gospoda, zakaj niso mogli iz obsedenega človeka izgnati hudega duha, jim je Gospod odgovoril: "Ta rod se ne izžene drugače ko z molitvijo in postom" (Mt. 17, 20).

Ker smo prepričani, da tudi zoper zlo, ki dandanes stiska človeštvo, ni druge pomoči kakor ta, da se vsi z molitvijo in pokoro skupno bojujejo zoper skupnega sovražnika, zato nujno prosimo, da vsi podvoje svoje molitve in žrtve in tako izprosijo v teh težkih časih Cerkvi pomoči od Boga, po posredovanju Brezmadežne Device, ki je, kakor je nekdam stari kači glavo strla, tako vedno najvarnejša zaščitnica in nepremagljiva "Pomočnica kristjanov".

Torej nobenega dvoma ni, da moramo tudi spričo prihajajočega komunizma moliti, in sicer dvakrat moliti, ker nas sveti oče prosi, da vsi svoje molitve podvojimo!

Ni pa tudi nobenega dvoma, da sv. oče misli zlasti na molitev sv. rožnega venca, saj pravi: Po posredovanju Brezmadežne Device, ki je še vedno nepremagljiva Pomočnica kristjanov.

Sv. rožni venec je najbolj sodobna molitev proti brezbožnemu komunizmu!

Francoski pisatelj Mauriac pravi v enem izmed zadnjih romanov: "Rožni venec starih ženic . . . Dobro, da ga svet

prezira in ne sluti, kako mogočen da je!"

Če rečem: rožni venec, mi nehote pred dušo vstane slika nabožne krščanske legende, kako Marija izročča sv. Dominiku rožni venec. Kaj je današnji ruski, komunizem in boljševizem, če ne pomnožena izdaja manihejskega krivoverstva iz časov sv. Dominika pred sedem sto leti!

Prosim, oglejte si samo tale trenutni posnetek: Manihejsko krivoverstvo se je v 12. stoletju razlezlo po Franciji, Nemčiji, Italiji, Srbiji, Balkanu. Cerkveni učenik in "medu polni" govornik sv. Bernard je imel misijone na Francoskem in na Nemškem, a skoro brez vidnega uspeha. Žalosten do dna duše je zapisal: "Kaj smo videli in vidimo vsak dan! Kdo bi mogel popisati, koliko hudega je prizadejal božji Cerkvi krivoverec Henrik! Veličastne cerkve so brez vernikov, verniki brez duhovnikov, duhovniki brez časti, in da povem vse z eno besedo, so še samo kristjani brez Kristusa. Cerkve, pravijo, da so shodnice, za zakramente se ne zmenijo, praznikov ne obhajajo več. Ljudje umirajo v grehah, duše odhajajo pred strašni sodni stol, ne da bi se bile spravile s pokoro in okrepčale s svetim obhajilom. Celó tako daleč gredo, da otroke kristjanov oropajo Kristusovega življenja in jim odtegnejo milost sv. krsta! O žalost! Ali naj takega človeka poslušajo! Ali naj kar cel narod veruje vanj!"

Brezbožni komunizem pravi: "Ni Boga; vse je materija; oseba in družina naj utoneta v državi; človek, ustvari si raj na zemlji, ker po smrti ni nič!" To je "vera" komunizma.

Sv. rožni venec pa ravno nasprotno: Bog. Duša. Neizmerno dragocena človeška osebnost. Naše trpljenje v luči Kri-

stusovega. Vstajenje mesa in večno življenje!

Najprej: Verujem v Boga Očeta vse-mogočnega. Dne 23. maja 1498 se vzpenja Hieronim Savonarola po lestvici na vislice in pred velikansko množico na glas moli apostolsko vero. Lani umrli španski modrijan, bivši komunist Unamuno, pa pripoveduje o razbojniku, ki je na vislicah tudi molil apostolsko vero in prosil krvnika, naj zadrigne šele, ko bo izrekel: "In večno življenje!"

Če stoji naša družba morda pod vislicami, jo more rešiti samo še vera dvanajstih apostolov.

Potem pride očenaš. Komunisti so prvič leta 1848. povedali vsemu svetu, kaj hočejo, s tako zvanim komunističnim proglasom. V tem proglasu ni sama zmota, ampak tudi lepe in koristne resnice. A če prav tanko poslušáš, zastrmiš, kako je vse lepo in resnično in vzvišeno prepisano iz Jezusovega proglasa, ki se imenuje Očenaš: Pridi k nam tvoje kraljestvo. Daj nam danes naš vsakdanji kruh. Zdrava Marija, blagoslovljena med ženami. Sveta Marija!

Mladi Karel Marks, oče komunizma, je pisal leta 1842, da bo komunizem rešil vsa sporna vprašanja, ki mučijo ubogega človeka. "Sedanji človek ni to, kar bi moral biti; v sebičnosti in pohlepčnosti se je sam sebi izneveril. Takrat bo pa spet to, kar bi moral biti, človek, ki se ne zmeni za 'imeti', za zasebno lastnino, ampak samo za 'biti', za biti popolen, nesebičen, nov človek, homo novus!"

To je pač verna fotografija "nebeškega človeka", ne pa nas, ki nas popadajo krči izvirnega greha!

To je le: Sveta Marija, blagoslovljena med ženami. Če pa hočemo, da tudi našo temo obsveti žar njene Prejasnosti,

ni preveč, če petdesetkrat po vrsti kakor v bežnem filmu ujamemo sliko novega, nebeškega človeka.

Za nas grešnike, ki smo sicer prosili našega vsakdanjega kruha, a vemo, da moramo prej odpustiti in nam mora Bog odpustiti, tako da bomo v srce novega človeka zakopali temelje bodoče nesebične družbe.

Prosi za nas! Nekdo pripoveduje v nekem romanu, da je bavarski doktor v Moskvi srečal boljševiške policiste, ki so peljali izvohunjenega inženjerja pred "sodbo". Doktor ga je usmiljeno pogledal, kakor da bi mu hotel pomagati. A nesrečnik mu je zaklical: "Ne reši me! Ne prosi zame!"

Strašna, značilna beseda za današnjega človeka, ki je izgubil vero in upanje: Ne reši me! Ne prosi za me!

Mi pa recimo s podvojeno vero in z utrjenim upanjem petdesetkrat: Prosi za nas zdaj in ob naši smrtni uri!

Veseli del. Slika dveh družinskih ognjišč Caharijevega in nazareškega, domačnih, skromnih, bogaboječih, v ozračju spoštovanja, ljubezni, pokorščine, avtoritete. In pa vzvišenost materinstva in dostojanstvo otrokovo: Ki si ga Devica v obiskanju Elizabete nosila; ki si ga Devica rodila, ki si ga Devica v templju našla!

Sovjeti so hoteli družino spočetka razbiti, a zdaj že več ko pol leta sovjetski časopisi na vsaki strani poudarjajo, da je treba družinskega duha ojačiti. Poprej so ponavljali: Žena mora biti svobodna, zdaj pa vedno bolj zahtevajo: Žena bodi soproga in mati!

Nova postavodaja spet izjavlja, da so starši odgovorni za vedenje otrok. Da pa bodo otroci starše poslušali, je treba učiti jih spoštovanja in pokorščine. To nalogo ima boljševiški komsomol. "Ne-

ki Maršak materi že dve leti ni nič pisal. Poklicali so ga v komsomolsko pisarno in je moral kar tam napisati pismo svojim staršem."

Človek bi ne mislil, kako moderno, prav našemu času primerno, je moliti veseli del rožnega venca!

Žalostni del. Ki je za nas krvavi pot potil, bičan bil, težki križ nesel . . . Neizčrpna skrivnost trpljenja! Naša bolest v luči Kristusove!

Vrhovni branitelj Kitajske maršal Čanghajšek je pred leti sprejel krščansko vero. Ko je bil v ujetništvu, je bila edina knjiga, ki jo je kar naprej bral in premišljeval, Sv. pismo. Na veliki petek, 1927, je poslal svojim ljudem dolgo pastirsko pismo, v katerem razklada, kakšno moč mu je dalo premišljevanje Kristusovega trpljenja. Proti koncu pravi: "Kako me je sram, kadar mislim na krotkost, ljubezen in usmiljenje našega Gospoda. Hočem napraviti še en korak naprej in biti pravi učenec Jezusa Kristusa."

Če tako govori mož svetovnega razgleda in voditelj največjega naroda na zemlji, potem žalostni del rožnega venca vendar ni samo molitev brezzobih ženic!

In zelo prav je tudi, da se vsaka skrivnost desetkrat ponovi, ker dela Jezus pokoro za deset zapovedi, ki smo jih mi prelomili.

Socializem pravi: Vera je zasebna stvar. Beri in piši takole: Bog sme človeka ustvariti lepega, zdravega in bistroumnega, toda v njegove zasebne zadeve se ne sme vtikati. Sme dati zapovedi, samo da so "pametne". O tem seveda odločuje — človek, ali so ali niso! Bog sme celo kaznovati, tudi hudo kaznovati, toda le "drugega . . ."

O, kako potrebno in za naš čas rešil-

no je, da kar naprej pribijamo: ki je za nas krvavi pot potil, bičan in s trnjem kronan bil . . .”

Marksov učitelj modrijan Hegel je vedno ponavljal: Na svetu je najprej Da, potem Ne in slednjič se Da in Ne sprijaznita in spravita. Komunisti pravijo temu: Dialektika.

Isto je z rožnim vencem! Veseli del: Da. Žalostni del: Ne. In končno se to nasprotstvo čudovito zenači in zgladi z vstajanjem in poveličevanjem v častiljivem delu. Dialektika rožnega venca!

Častiljivi del ali z drugo besedo: Vstajenje mesa in večno življenje. Ali še drugače povedano: zemlja ni edina pozornica, na kateri igra človek. Smrt ni konec, ampak začetek. Človek je otrok božji, oseba s klico večnega življenja, oseba, ne pa kontrolna številka, ki se seštevava, množi, deli in če treba odštevava ali celo spremeni v ulomek. Številka ne more biti srečna, ker je številka, srce pa je neizmerno.

Na socialističnem kongresu v Turu je prepevala mladina v velikanskem sprevodu:

Hočemo jesti, hočemo piti,
hočemo plesa, hočema smeha.
Stara naj vera preneha!
Vse hočemo sami soditi.

Kako prav in potrebno je, da v častiljivem delu petdesetkrat izrečemo obsodbo materializmu in izpovemo, da verujemo v resničnega “novega človeka”, ki bo vstal iz groba in živel večno življenje!

“Petdesetkrat”, bo dejal moderni človek, ki se mu vedno tako mudi, ki mu je že sekunda silno dolga doba, saj danes lahko napravi v eni sekundi tristotisoč različnih slik istega predmeta, ki se pre-

mika. “Čemu to utrudljivo, brezsmiselno ponavljanje?”

O človek, ali ne veš, da je ponavljanje temeljni zakon življenja? Vsak dan večkrat jesti in piti, vsako minuto dvajsetkrat dihni; in vsako minuto ti srce več ko sedemdesetkrat udari. Ali ni to dolgočasno?

Ali misliš, da oznanjevalci komunizma ne ponavljajo? Ali morda ne veš, da je imel Lenin s svojimi govori pred delavci zato tako velik uspeh, ker je vedno naprej neusmiljeno ponavljal isto misel, v enem govoru po trideset-, petdeset- in če treba še večkrat, prav kakor bi s kladivom zabijal v trde butice. Prav tako delajo njegovi apostoli. Kino, plakati, letaki, govorniki, suflerji, vsi neutrudljivo ponavljajo: Veliki, nesmrtni Lenin, nedosegljivi Stalin, smrt buržujem, vera je opij za ljudstvo itd. Komunizem je dosegel rekord v ponavljanju.

Pred kratkim sem previdel devetnajstletnega mladeniča. Med spovedjo so v veži molili rožni venec. Končno mi je dejal: Zdaj mi je oteklina iz nog udarila na srce. Poglejte, kako bije! V silnem hrepenenju po življenju je udarjalo 150-krat v minuti, tako da ga žila ni mogla dohajati. Zunaj so molili sv. rožni venec.

Sto petdesetkrat, to so vsi trije deli rožnega venca strtega srca in trpečega človeštva . . . J. Šimenc.

Kdor se zaradi denarja ali časti ali razveseljevanja jezi nad bližnjim, še ni spoznal, da Bog vse te stvari pravično oskrbuje.

Kdor ne spozna resnice, tudi resnično verovati ne more. Kajti spoznanje po naravi vodi v vero.

ZLATO SRCE

TIHO in skrivnostno lega somrak na ljubko gorsko vasico, katera se po trudapolnem dnevnem delu pripravlja k nočnemu počitku; tiho in dražestno že plava blede mesec preko gorjanskih hribov ter razliva srebrne žarke svoje po tihi dolinici. Nekaj srebrnih žarkov šine k nizki hišici in posveti skozi malo okence v izbo.

Tam v kotu leži na otepu slame mlada, bolna žena, poleg nje troje otročičev. Tik okna pa sedi otožno mož pri mizi, opirajoč svojo skrbi polno glavo v dlan. Mesečni svit obseva glavo sedečega moža.

“Oče!”, ogласi se v kotu dete, “oče, za Boga vas prosim, dajte mi košček kruha, jako sem lačen.”

“Meni, meni — tudi, lačen sem tudi jaz in mala Metka”, in šestero suhih otroških ročic se stega proseče k očetu pri mizi.

“Moj Bog!” vzdihne bolna žena.

Zbolela je reva s tremi otroki zaradi pomanjkanja — glada.

“Jezus, Marija! še ob pamet bodem,” vsklikne njen mož. Delal je z ženo noč in dan, živel je, ker ni imel imovine, kakor se pravi, “iz roke v usta”; živil je sebe in družino vselej pošteno, in vendar ni mogel ubraniti neizprosne gosta — hude stiske.

Mož je bil krojač, in ker ni imel dosti dela od svojih sosedov, delal in šivaril je za prodajalca narejene obleke v bližnjem mestu. Ta prodajalec ali prekupovalec je imel več takihi delavcev, katerim je dajal delo, kakor in kadar se mu je zljubilo. Bili so vsi ubogi tlačani.

Tak ubog tlačan je bil tudi naš mojster. Iskal in prosil je dela povsodi, to-

da ni ga dobil nikjer. Oni prodajalec ga sedaj ni potreboval. Tako sedi tu pri mizi in globoko vzdihuje; težke misli, katere mu roje po glavi, legle so mu na prsi kakor težak kamen. Ubogi mož!

Otroci med tem zaspe od lakote.

Mož vstane, vzame s police ženino ruoto in jo splete kot vrv, obesi jo na močan žrebelj v zidu in okoli vratu si zadrigne svoj jermen.

“Jože, za Boga, kaj pa misliš?” zapije naglo žena, ker je uganila možev namen. “Kruha, kruha”, prosijo otroci, ki so se vzbudili vsled materinega jadicovanja.

Nesrečni oče sname z vratu jermen in drvi iz sobe.

“Mati, oče nečejo, dajte nam pa vi kruha,” prosijo otroci iz nova.

“Pozno je že, sedaj je noč, ljubi moji”, tolaži jih mati; “jutri bodele dobili kruha. Sedaj pa še molimo! Izgovarjajte za menoj: “Oče naš, kateri si . . .”

Pač nikdar še ni v tej borni izbi odmevala tako proseče in ginljivo molitev: “Daj nam danes naš vsakdanji kruh,” kakor to krasno poletno noč.

Bleda luna se skriva za oblake.

* * *

V prvem nadstropju župnišča one vasi je bilo okno na vrt še odprto. Priletni župnik T . . . i je sedel pri mizi in pisal.

Kar nekaj završi pri oknu — skok! in pred starim župnikom stoji človek s krepeljem v roki.

“Ne črhajte, če vam je vaše življenje ljubo! Dajte denarje!”

Gospoda župnika je seveda ta nepričakovani ponočni gost prestrašil, toda, kakor je bil jako dober in mil, deje: “Za Boga, človeče, ali ste ob pamet? Ali ne veste, kje in kod se hodi k meni? Denarja hočete? Dragi moj, mnogo ne bodele dobili pri meni.”

“Denarje, če ne . . .”

“Prijatelj, bodite tiho, da vas kdo ne sliši. Tu imate, to so moji poslednji novci.”

Župnik stisne nekaj ponočnemu gostu v pest ter ga odriva k oknu.

“Pojdite, držal vam bodem lestvico, da ne padete. Lestvico prislonite pod okno in glejte, da vas nihče ne vidi.”

Ponočni obiskovalec stopi s tresočo nogo na lestvico, župnik mu jo pa drži mirno, in ko siloviti mož stopi na tla in izgine v nočni tmuni, zapre okno, poklekne pred razpelo ter dolgo, dolgo moli.

“Gospod, kaj pa je bilo po noči? Čula sem neki ropot nad nami,” vpraša ga zjutraj stara kuharica Urša.

“Kaj je bilo neki?” de smeje se župnik, “sanjalo se ti je, sanjalo!”

Opoldne zopet pride kuharica.

“Gospod župnik, meni to ne gre v glavo. Na vrtu pod oknom je prislonjena lestva, včeraj je bila še pod hruško za plotom; na vašem oknu je pa utisneno veliko stopalo.”

“Urša”, odgovori župnik resno, “bodi si kar hoče; toda povem ti, da mi o tem ne črhneš nikomur, če ne, bodeš morala takoj iz službe, dasi že bivaš pri meni celih dvajset let, kar pastirujem tu v G . . .”

Dva dni nato zve župnik, da je krojač nekam izginil s svojo rodbino. Žena in otroci so bili bolni, pa vendar so morali nekam z neusmiljenim možem.

“Hm, vzela ga je noč,” deje župnik sam pri sebi, “odnesel je pa seboj tudi denarce za mojo prodano kravo.”

* * *

Minulo je od tedaj deset let. Skrbi in močna naduha so upognile sivolasemu župniku glavo skoro do prsi. Bil je že

ves “trhel”, kakor so navadno rekli župljani.

Bil je prekrasen pomladanji dan. Župnik je sedel kakor običajno pred svojim čebelnjakom, kar se odpro durice na vrt, in pred sivolasim župnikom stoji lepo oblečen mož čedne postave.

“Hvaljen bodi Jezus Kristus!”

“Na veke, amen! Le blizu! Kaj bi pa radi?”

“Častiti gospod, odpustite mi, za Boga vas prosim. Nikjer nimam ne miru ne pokoja.”

Tuji mož se trese po vsem životu, in po licih se mu udero debele solze.

“Dovolite, dragi moj, kdo pa ste? Jaz vas ne poznam”; in župnik čudeč se ogleduje tujca.

“Oropal sem vas!”

“Mene? I kdaj neki?”

“Pred dvanajstimi leti sem vas napadel po noči v sobi.”

Sedaj upre župnik presenečen svoje oči v tujca.

“Pred dvanajstimi leti? Bože moj, kako hitro mine čas! — Tedaj pred dvanajstimi leti? Dovolite, da malo spravim svoje misli! Vidite, na stara leta zapušča človeka spomin. Ali ste vi morebiti tisti . . .?”

“ . . . lopov”, vikne s tresočim glasom tujec.

“Ne, tako nisem hotel reči. Ste-li vi tisti krojač, kateremu sem ono noč izročil novce za prodano kravo?”

Tujec, znani nam krojač, debelo pogleda župnika. “Da ste mi izročili one novce? Saj sem vas hotel . . .”

“ . . . prositi miloščine? Vem, vem, toda malo čudno je bilo to vendar in v nepravem času. No, saj je to vse minulo, in kakor vidim, koristili so vam ti novci. Sem k meni se vsedite in povejte mi, kako in kaj!”

Krojač sede obotavljajoč se na klop tik župnika in jame: "Pred vsem vas prosim, gospod župnik, povedite mi, kako je bilo to možno, da niste tedaj klicali na pomaganje? Da bi se bili branili, Bog mi odpusti ta velik greh, v svoji grešni zaslepljenosti bi bil učinil zločin in vas morebiti ranil, ubil."

"E, kaj še! Čemu bi se neki bal? Moje, kakor vsakega človeka življenje je v božjih rokah, in brez božje volje ne pade niti tiček s strehe. Poznal sem vas tedaj in uganil, da vas je samo siromaštvo napotilo k onemu ponočnemu obisku."

"In tudi oblasti me niste naznanili?"

Sivolasi župnik se tiho nasmeje. "Čemu sem vas hotel oznaniti? Katoliški duhovnik sem, poznal sem vas poprej kot poštenega moža, znana mi je bila tudi nekolička vaša beda, pa ne dovolj. Vedite, dragi prijatelj, pomagati vam prej nisem mogel, ker je sedaj na svetu premnogo uboštva. Zakaj niste prišli po dnevu? Sreča je bila vendar za vas, da ste prišli še o pravem času. Da bi bili prišli drugi dan, denarci za kravo bi bili že v drugih rokah. Toda pustiva to, in povejte mi rajši, kako se vam je godilo teh dvanajst let!"

"Pravijo, častiti gospod, da krivično blago nima božjega blagoslova. Pri meni pa je bilo drugače. Šel sem z ženo in otroki po svetu. Otroci so se ukrepili, in žena je čudežno ozdravela. Dobri ljudje so nam svetovali, naj gremo v Bosno, kjer je po dohodu naše vojske povsodi dosti zaslužka, in ljudje so dobro plačani, zlasti rokodelci. Odrinemo torej na pot v Bosno. Dela sem tukaj dobil, in sicer obilo. V istini smo imeli srečo. V petih letih sem postal čislan mojster in sem še doslej. Dela imam zmerom obilo, zaslužek je velik, novcev imamo precej prihranjenih, rodbina je zdrava, ži-

vimo srečno in zadovoljno, — da bi le ne bilo nobenega očitanja, slabe vesti.

Hotel sem se tisto noč, videč, kako žena in otroci umirajo od glada, — obesiti. Žena mi je to zabranila. Hudobni duh mi pošepče na uho: 'Pojdi v župnišče! Župnik je star, gotovo ima denarja, nihče te ne bo videl; pograbiš denar, ter izgineš s svojo rodbino.'

Kaj se je zgodilo, veste sami. Povem naj še to, da sem tedaj čakal dva dni s strahom in grozo, kdaj pridejo po-me orožniki in me odvedejo v zapor.

Sedaj pa veste vse, gospod župnik. Prosim vas še enkrat v imenu žene svoje in otrok, kateri za vas molijo vsak dan, prosim vas odpuščanja, saj sem vam prinesel seboj one denarje z obrestmi vred za deset let; tu jih imate!"

Župnik vzame novce in jih vtakne v žep ter deje tresočim se glasom:

"Sam Bog vas je poslal! Hanes sem. Zakaj ti denarji ne bodo dolgo moji, da, še ogreli se ne bodo pri meni. Že čakajo nanje zopet drugi. Rekli ste, da krivično, nepošteno blago ne prinaša božjega blagoslova. Dobro ste rekli. Čudnim načinom ste res tedaj prosili miloščine, toda verjemite mi, dal sem vam takrat rad te novce, podaril sem jih vam" — sivolasemu župniku zableste solze v očeh — "molil sem tedaj za vas, da vas Bog privede na pravo pot. Njega zahvalite za vse, ne zapuščajte Boga, da vas tudi on ne zapusti! Da, prijatelj, sedaj je na svetu bede, kakor mrčesa nad vodo, a tudi bogastva je sila veliko, toda največkrat je bogastvo brez Boga, in beda brez Boga. Verjemite mi, starčku že na robu groba: Ne bilo bi toliko bede na svetu, da bi marsikak revež ne iskal pomoči v samomoru in grehu, temveč pri Bogu; ne bilo bi toliko bede na svetu, ko bi imel marsikateri bogatec svojega

Boga v nebesih in ne v pozemskih zakladih, da bi vsakdo pomislil: kar imam, vse prihaja od Boga, in kaj bom vzemel seboj v večnost? Nič drugega, kakor svoja dobra in slaba dela. Na obresti pri Bogu nalaga, kdor se usmili ubožca.

Želim vam od duše in iz srca pri Bogu vse dobro. Blagoslovil vas je Bog, zato se spominjajte, kaj in kdo ste bili prej; ne obračajte obličja in roke od prosečega človeka! Ohranite vselej v srcu živo vero, vzgajajte deco v strahu božjem in poudarjajte povsodi, da ste katoličan. Kadar bodete čuli o duhovnikih razne stvari ali pa o njih čitali v novinah, dobro premislite, kdo tako govori ali piše, in spominjajte se tudi v časih v tihi molitvi svojega bivšega župnika, kateri skoro priporoči materi zemlji telo, dušo svojo pa nebeškemu Očetu!"

* * *

Dragi mi čitatelj, možno, da se ti dozdeva marsikaj v tej kratki povesti čudno, ali da je vse izmišljotina hujne domišljije moje. I no, so čudni ljudje na svetu v sedanji dobi, in marsikaj čudnega se med njimi dogaja. Povest je pa po vsem navzlic temu — istina.

Mnogi imajo oči, a ne vidijo, in ušesa, pa ne slišijo, ki v slepi strasti in v svoji nepremišljenosti zasramujejo katoliškega duhovnika.

Sivolasi župnik naš, o katerem sem pripovedoval, preselil se je v večnost pred tremi leti. Nebrojna množica naroda, domačih župljanov in iz sosednih krajev, med njimi mnogo duhovnih prijateljev, je spremilo nepozabnega pokojnika na grobišče, in ob njegovem grobu so tekle solze odkritosrčne boli in pravega žalovanja. Vedelo in čutilo je dobro to preprosto, ubogo gorjansko ljudstvo, koga so tu naposled spremili

k večnemu počitku; vedeli in čutili so župljani, da so položili v grob: zlato srce, katero je bilo vselej sočutno odprto siromakom; vedelo je ljudstvo, da to srce, prej tako skrbeče in čuteče, prestalo je sedaj biti, in čuda ni, da so vsi objokovali svoje največjega tolažnika in dobrotnika.

In še pozni rod bode pripovedoval o župniku, kateri je mnogo let blagodejno pastiroval v župniji G . . . , in marsikdo bode pokleknil kraj groba in pomolil za dušo pokojnikovo. A. S.

IDILA NA STUDENCU

DEŽELA ima zelo prostran in zelo lep vrt za tiste svoje ljudi, ki se ne strinjajo z večino. Bog bodi zahvaljen, da je človeštvo zmerom bolj človečansko! Svoje dni se je manjšinam vse hujše godilo; na križ so jih pribijali, na grmadi so jih sežigali, kamenjali so jih in obešali. Zdaj jih samo še zaklepajo. Nekateri so krstili za hudodelce, druge za norce. Meje med obema kategorijama še niso natanko določili, že zategadelj ne, da bi ne spravili ob kruh državnih pravdnikov in sodnih psihijatrov. Poglavitno znamenje pa je vsem manjšinam skupno; prav to namreč, da so manjšine in da že s samim svojim imenom motijo povprečnost. Povprečnost neumnosti, sovraštva, nizkotnosti in hinavščine. Kar pomeni v jeziku večine: povprečnost pameti, ljubezni, plemenitosti in resnice.

Prostran in lep je tisti vrt. Človeku, ki stoji zunaj in gleda vrhove lip in kostanjev, se zazdi, da je tam, samo tam večna pomlad. Nikjer ne sije solnce tako milo in toplo, nikjer ni zelenje tako

sveže in sočno, do prekipevanja polno veselega, zadovoljnega zdravja. Tih je vrt. Kdo se izprehaja po belih gredah? Ali so ljudje, ali so sence? Umirjena zadovoljnost je na vseh licih; obžarjena so od notranjega ognja, ki se je bil užgal ob sijajni uri in ne ugasne več.

Bežna senca kolobari pod kostanji. V teh očeh je bridkost brez meje in mere.

“Spovednika mi dajte, ljudje božji, spovednika, svetega moža, da zadobi moja duša mir!”

Druge sence se vzdignejo izza grmovja, se bližajo izpod lip.

“Saj so mu ga bili dali že včeraj, spovednika!”

“Nagnal ga je! Ni bil svet mož!” —

“Spovednika mi dajte, da zadobi moja duša mir!” —

“Greh se je bil zajezil v njem!”

“Zadušil ga bo, če ne vzdignemo zatornice!”

“Žalostni so povесili glave.

Kdo je tisti, ki sedi na kameniti klopi pod kostanjem? Zavit je v rjavo haljo, v ogromno kapuco skriva obraz.

Senca moža je, ki je molčal petindvajset let. Petindvajset let ni ne izpregovoril, ne se nasmehnil.

Spogledali so se, šli so k njemu.

“Med nami je velik grešnik. Greh se je bil zajezil v njem in ne najde, kam bi se izlil. Spovednika, svetega moža kliče na pomagaj, svetih mož pa je malo na svetu. Prav gotovo si ti, ki že petindvajset let nisi ne izpregovoril, ne se nasmehnil. Usmili se ga v božjem imenu, odrešil boš krščeno dušo! Tista lopa tam pa bodi spovednica!”

Pokimal je, potegnil si kapuco še nižje v lice ter se napotil molče proti lopi.

Nato so stopili h grešniku, tolažbe željnemu.

“Tam je spovednica, v njej čaka spo-

vednik. Zateci se k njemu, da boš zveličan!”

Hitel je trepetajoč, koprneč; pokleknil je na kamen pod lino, sklenil roke, nagnil glavo. Drugi so poplegli v hladno travo, deset korakov v stran, da bi ne motili svetega opravila.

Neznana tesnoba se je spustila z neba na zemljo. Kaj je že mrak? Kaj je božja roka zasenčila solnce? — V dušo je segel črn spomin. Izza kostanjev bulji strah z vodenimi očmi. Trepetaje se je roka oklenila roke.

Od spovednice zamolklo šepetanje, pritajeno ihtenje. Da bi bil krik sekaajoč, da bi bil glasen jok!

Spovednik govori. Človeško uho ni slišalo takega glasu. Katera je bila beseda, ki je odklenila vrata, vzdignila zapah, pred petindvajsetimi leti postavljen?

“Bog!”

Čas je okamenel; srce se je ustavilo, je obnemelo v grozi. Spovednik, vzdignil roko za blagoslov, odreši nas! — Bledi, trepetajoči, z zobmi šklepetajoči so ležali tam, tiščali so sapo, grebli z rokami v mokro prst. — Reci besedo, spovednik, hitro jo reci, da se ne prelije prepolna duša!

Grešnik je vstal. Silen trepet mu je kakor v navalu mrzlice sključil in zleknil život. Ozrl se je proti nebu, ozrl se naokoli — nebeška svetloba na licih, sijaj ljubezni božje v očeh.

“Bratje!”

Stopil je k njim, vse povrsti je objel in poljubil.

“Bratje, ozdravljena je moja duša! Bratje, neskončno usmiljen je Bog! Tam je moja pot, glejte, tja drži!”

Pokazal je proti nebu — svetel lok je bil tam razpet, topeč se v razbeljenem srebru.

Ivan Cankar — 1910

FATIMA IN NJEN BLAGOSLOV

(Nadaljevanje)

ENAJSTO POGLAVJE: ŽRTVE.

VAS Fatima je bila tisti dan vržena iz svojih tečajev in vse je bilo pokonci. To je napravil veliki čudež. Nihče se ni lotil kakega dela, vse je samo popraševalo, kje so otroci. Tudi Maria da Carmo, to je tista žena, ki je bila nenadoma čudežno ozdravljena, je imela polno obiskovalcev. Odgovarjati je morala vse vprek. Saj ni imela kaj prikrivati. Pripovedovala je, kako je bila toliko let bolna, kako je priromala sem pač peš 22 milj daleč, in to že tretjič, pa tudi skušala povedati, kako je ozdravela.

“Še prav pred kratkim, meseca julija, sem bila na robu groba. Jetika me je morila. Ko sem zvedela za prikazovanja Matere božje, sem se zaobljubila, da pridem semkaj peš.”

Ljudje so vzklikali od začudenja. Jetična ženska, napol mrtva, pa peš tako pot na romanje! To je res žrtev, da je vredno besede!

“Prvič sem šla v avgustu. Zelo težavno je bilo. Z mozem sva odšla že ob eni zjutraj in kar prepričana sem bila, da umrem med potjo. Vendar sem se poganjala naprej in naprej, bolelo me je pa vse od pete do glave.”

“Pa ko ste dospeli na cilj, ste pač pozabili vse prestando trpljenje?” je vprašala vmes žena iz poslušalstva, ki je očitno tudi trpela na jetiki. Maria da Carmo je živahno pritrdila. “Da, kmalu po prihodu sem se boljše počutila. Ampak Gospa se takrat ni prikazala. Saj veste, otroci so bili tisti dan zaprti v Ou-

remu. Morala sem nazaj, pa pot proti domu ni bila več tako strašna.”

“In v septembru ste se spet podali na pot?”

“Da! In ne s tako težavo kot prvič. Seveda, danes bom lahko tekla vso pot do doma. Hvala Bogu in Mariji!”

“Pa ste tudi vi stali več ur na dežju danes zjutraj, preden je Gospa prišla? Ali niste?”

“Seveda. Kakor vsi drugi, tako sem bila tudi jaz vsa premočena in zeblo me je, da kaj. Vse me je strašno bolelo. Ampak zdaj me pogledajte! Nič več ne kašljam. Vsa oteklina na rokah in nogah je splahnela. Nikjer me več ne boli. O, to je v resnici posvečen kraj, ta Co-va!”

Preden je poteklo 24 ur, je vsa Portugalska vedela za čudežno ozdravljenje te žene. Prav tako tudi o čudežu na soncu, ki je bil tako nenavaden. Fotografiji, ki so bili sami zraven, ko je “sonce plesalo”, so med tem razvili svoje slike in jih objavili v vseh mogočih portugalskih listih. Mnogi romarji so videli na slikah svoje lastne obraze in z njih čitali vse tisto svoje ogromno začudenje, ki doslej niso imeli časa razmišljati o njem. Slik je bilo toliko, da ni mogel živ človek reči, češ, bila je sama domišljija.

Vendar niso vsi ljudje verjeli. Našlo se je nekaj brezbožnikov, ki so ponoči prišli na pašnik in se namenili, da bodo uničili vse, kar spominja na pripovedo-

vanje o Marijinih prikazovanjih. Najprej so podrli nekak slavolok, ki so ga bili verni ljudje postavili na kraju prikazovanj. Odnegli so mizo, ki je stala tam zato, da so mogli verniki polagati nanjo svoje darove. In tako je šlo vse drugo za drugim. Končno so posekali tudi hrastič, ki so mislili o njem, da je tisti, na katerem je tolikokrat stala nebeška Gospa. K sreči so se pri tem zmotili in niso zadeli pravega. Pravi hrastič je bil namreč zdaj že tako obran in okleščen, da mu je samo še prikrajšano deblo molelo iz zemlje. Posekano drevo so privezali zadaj na avtomobil, naložili nanj tudi ostale "spominke" in vse skupaj odpeljali v Ourem. Tam so jih v paradi vozili po mestu in tisoči gledalcev so ploskali in vzklikali v zasmehovanju vsega, kar je spominjalo na čudežne dogodke v Fatimi. Človeška zaslepljenost je res nekaj strašnega. Brezverci v Ouremu so dopovedali drug drugemu:

"Pa da bi se ravno mi dali voditi za nos prismojenim otročajem iz Fatime?! Bodimo vendar vsaj toliko modri kot so politični voditelji tam na Ruskem! Ravno ta mesec so javno proglasili, kar so jim duhovniki prikrivali leta in leta. Proglasili so vsemu svetu, da Boga ni! Ni Boga v nebesih in ni Boga na zemlji . . ."

Res, prav tisti mesec, ko so se tako čudovite reči godile v Fatimi, je na Ruskem zadivjal brezbožni komunizem. Satan se je na debelo posluževal nekaterih odpadnikov, da bi po njih zavajal duše v brezverstvo. Ko so prihajale vsak dan strašnejše novice iz Rusije, so se ljudje tudi na Portugalskem hitro razcepili v dva tabora. Mnogi so potegnili z onimi v Ouremu. Drugi so pa postajali bolj in bolj zamišljeni in so

ugibali med seboj:

"Morebiti se je pa ravno zato Preblazena prikazala v Fatimi. In ravno ta mesec je hotela napraviti veliki čudež! In morda je ravno zato toliko priporočala molitev rožnega venca. Kdo ve, če ni to napoved, da bo satanova namera na Ruskem doživela poraz in bo po Mariji prišel nekoč spet pravi mir na svet . . ."

Naši trije otroški znanci o vsem tem niso nič vedeli. Časopisov niso čitali, pogovorov med ljudmi niso poslušali. Nihče jim ni povedal, da zdaj že tisoči in tisoči redno vsak dan molijo rožni venec, kakor je naročala Luciji nebeška Gospa. Lucija ni vedela, da se je njeno pripovedovanje o Marijinih besedah čitalo v tucatu časopisov od besede do besede. Trije pastirčki so ostali, kakor so bili, preprosti, nerazvajeni, nedolžni. Celo velike množice ljudi, ki so jih prihajale gledat in se ž njimi razgovarjat od vseh strani, jim niso vzbudile domišljavosti. Posebno za Lucijo ni bilo take nevarnosti, zakaj njeni lastni domači so bili še zmerom zoper njo. Posebno njen brat Manuel je naprej in naprej godrnjal:

"Škoda takega pašnika! Tako dobra zemlja je bila tam. Krasna njiva bi se dala napraviti. Zdaj pa vse pohojeno in razrito! Kaj bo iz tega, ti mala svetnica, a?"

Manuelu je pomagala sestra Tereza:

"In vse okoli ga ni več božjega miru! Venomer tiščijo ljudje v hišo in sprašujejo: Kje je Lucija? Ti pa skači za njo zdaj na njivo, zdaj na pašnik, in jo vleci domov, da napaseš njeno in ljudsko radovednost . . ."

Še Karolina in Gloria sta pomagali:

"Res je taka! Po cele ure sedi pri ljudeh in klepeta brez konca in kraja, me-

dve morava pa njeno delo opravljati..."

Mati je bila vsa v zadregi:

"Je res, da za tako velika dekleta ni otročji posel. Za vaju je kuhinja in kolovrat. Lucija še ne zna nič drugega ko pasti krave in ovce. Pa kaj češ, ko pa ves svet sprašuje za Lucijo, pa spet za Lucijo."

Potem se je oglasil še oče in z namrščenimi obrvi ugibal, kaj naj vse to pomeni. Lucije ni zagovarjal, nejevolje v hiši ni znal potolažiti.

Uboga Lucija! Težko je bilo prenašati to strašno nerazumevanje pri najbližjih domačih, ki so venomer pikali vanjo. Če je le mogla, se je umaknila v samoto in večkrat so jo oblike solze. Vse je padalo na Lucijo. Jacinto in Francka so precej pri miru pustili, premajhna sta se jim zdela. Strmela je pa Lucija nad Jacinto, ki si je želela podobnega ravnanja od strani domačih in drugih ljudi, da bi mogla toliko več žrtvovati za Gospo . . .

"Kako srečna si, Lucija! Toliko lahko žrtvuješ za grešnike, midva s Franckom pa nimava kaj, ko nama nihče nič ne reče."

Francek je prikimal:

"Pa res je škoda. In vesta, na kaj sem prišel? Prav nič težko ni potrpeti, če človek prosi Marijo, naj mu pomaga, kakor je pomagala svojemu Sinu, ko je trpel za duše. Težko je človeku samo takrat, kadar se skuša izmakniti potrpljenju."

Jacintine oči so se zasvetile:

"Na to sem tudi jaz že prišla. Zato si pa vsak dan poiščem kakšno premagovanje za duše. Zato je pa včasih težko kaj primernega najti, posebno če so mi vsi ljudje dobri in me imajo domači vsi radi. Takrat si želim, da bi mogla kaj več trpeti."

Lucija ni bila dobre volje:

"Jacinta, ti zmerom govoriš samo o dušah in spet o dušah. Kar naprej bi rada trpela zanje. Ali pa ne vidiš, kako malo se drugi ljudje zmenijo za take reči? Vsak misli samo na to, kako bi si stvari napravil lažje, ne pa težje."

Jacinta se je še bolj razvnela:

"Drugi ljudje, praviš? Kaj za to! Drugi naj delajo po svoje, to nas ne sme motiti. Saj oni tudi niso nikoli pogledali v kraj pogubljenih, kakor je bilo dano nam. Ali si že pozabila tisti dan v mesecu juliju?"

Lucija se je stresla.

"Seveda nisem pozabila. Kdo bi mogel tako reč pozabiti!"

"Vidiš! Tistim nesrečnim dušam ne moremo več pomagati. Lahko pa pomagamo drugim, da jih obvarujemo tistega strahotnega kraja. Žrtvovati moramo in potrpeti za duše, vse pa darovati Jezusu po Marijinih rokah."

Lucija se je čutila olajšano. Tudi sama se je zavedela, da potrpljenje ni tako težko, če pri tem misliš na nebeško Gospo in na vse, kar je povedala in pokazala. Od tega pogovora dalje so vsi trije tekmovali med seboj, kdo bo našel več priložnosti za tiho potrpljenje v prid dušam, ki so v nevarnosti, da pridejo kdaj na kraj pogubljenja. Pritrgovali so si pri jedi in pogosto oddali svoje skromno kosilce na pašniku drugim otrokom. Omejevali so svoje otroške igre in rajši delali pokoro. Molili so vsak dan več. Napravili so si celo sporne pasove iz grobe vrvi in jih nosili pod svojo obleko. Čeprav so bili le malo poučeni v katekizemskih rečeh, so znali čudno lepo govoriti o verskih resnicah.

"Lucija, ali ni dejala Gospa, da bo

kmalu vzela Francka in mene v nebesa?"

"Mgm, to je pa res rekla."

"Kaj se neki to pravi — kmalu?"

"Jaz ne vem. Govorimo rajši kaj drugega."

"Zakaj kaj drugega? Ali hočeš reči, da si žalostna, ker ne boš šla takrat v nebesa kot midva?"

"Da, jaz moram ostati še nekaj časa na svetu. Le kaj bom počela brez vaju dveh . . ." Deklici je šlo na jok.

"Kaj boš počela? Saj je Gospa dejala, da imaš na svetu veliko nalogo. Ali ni rekla, da moraš ustanoviti pobožnost v čast njenega Brezmadežnega Srca? O, Lucija, to je nekaj čudovitega! Le pomisli, kako lepo bo, ko bodo mnogi začeli ljubiti in častiti Brezmadežno Srce Preblašene!"

"Lepšega si ne morem misliti," je dostavil Francek. "Jacinta, midva bova pa iz nebes pomagala, ali ne?"

"Seveda bova. Ampak jaz bi pa le rada vedela . . ."

"Kaj bi rada vedela?"

"Kdaj pojdeva v nebesa . . ."

Lucijo je premoglo ganotje. Vzkipe-la je:

"Ne tako brž, otroka! Najprej pojdemo vsi v šolo, tako sem slišala včeraj, da so se starši pogovarjali."

Malima dvema se ni zdelo vredno, da bi hodila v šolo. Vedela sta, da je Gospa naročila Luciji, naj se nauči brati in pisati. To je imelo smisel, ko ima Lucija dolgo živeti na zemlji. Ampak kaj bo njima branje in pisanje, ko pa bosta "kmalu" povabljeni v nebesa . . .?

Lucija je z veliko težavo dušila solze. Prišlo ji je v zavest, da je tu obilo prilike za premagovanje same sebe in za žrtev. Zelo jo je skrbelo, kako bo mogla sama živeti na svetu, poleg tega pa še v

šolo hoditi, kjer bodo sami tujci okoli nje in nobeden ne bo razumel, kaj se bo na tihem godilo v njeni žalostni duši. In nekateri bodo spet in spet spraševali, kaj je s tisto Gospo, ki se ji je prikazovala . . . Solze so kar same od sebe silile v oči.

Jacinta je čutila, kako hudo je njeni sestrični. Nobena prava beseda tolažbe ji ni prišla na jezik. Pa se je naenkrat spomnila pravega in je rekla:

"Molimo! Tisto molitvico, ki jo znamo po naročilu Gospe."

(Dalje prihodnjič.)

Opat Elija je rekel: "Treh trenutkov se bojim: ko se bo duša ločila od telesa, ko bo stopila pred Boga in ko se bo izrekla sodba nad njo."

Isti opat je rekel: "Kaj premore greh, kjer je pokora? in kaj koristi ljubezen, kjer je prevzetnost?"

Drugič je rekel: "Ljudje vedno na nekaj mislijo: ali na greh ali na Jezusa ali na druge ljudi."

Tudi je rekel: "Ako ne poje s telesom duša, je trud zaman. In če kdo ljubi stisko, se mu bo pozneje spremenila v veselje in počitek."

Prišel je brat k opatu Teodoru in ga tri dni prosil pouka. Ta pa mu ni odgovoril, in brat je žalosten odšel. Pravi mu torej njegov učenec: "Zakaj mu nisi nič rekel, da je žalosten odšel?" In starček mu reče: "Seveda mu nisem nič povedal, zakaj trgovec je in se hoče s tujimi besedami proslaviti."

"Čuječnost, samozataja, razsodnost so čednosti, ki vodijo dušo."

"Vreči se pred Boga, sebe ne meriti in svoji volji se odreči — to je dušno orožje."

LILIIJA IZ RAJA

4. Naslednje jutro.

DA je Marija velik del tiste noči prečula, kdo bi se čudil? Šla je sicer v sobico, ki je bila vsikdar njena, kadar koli je bila pri Lazarjevih, toda ni legla k počitku. Preveč jo je srce bolelo. Pokleknila je in se zatopila v vročo molitev, v prisrčen, zaupen razgovor z Bogom Očetom o strašnem trpljenju, ki čaka že prihodnjo noč, zlasti pa v petek Božjega in njenega Sina Jezusa, pa tudi njo. Iskala je v tej molitvi moči, da bo mogla junaško iti skozi te muke, kakor bo šel Božji Odrešenik. Dolgo v noč je molila.

Precej po polnoči je bilo, ko jo je slednjič utrujenost premagala, da je legla in zaspala. Pa samo za malo časa. Še predno je sonce vžšlo, kmalu po peti uri, je tiho vstala in tiho odšla iz hiše na vrt. Bilo je hladno jutro, kakoršna so v tem času zgodnje pomladi v Palestini. Jutranji hladni vetrič ji je božal in hladil njeno vroče čelo. Bila je precej pomirjena. Dolga molitev in prisrčen razgovor v tej molitvi z Bogom Očetom, sta ji pomirila živce. Njena ljubezen do Boga Očeta in njena ljubezen do trpečega človeštva, za katerega odrešenje je volja Očetova, da gre Bog Sin v trpljenje in smrt na križu, sta ji dala novih moči v dušo.

Počasi se je sprehajala med oljkami in palmami po vrtu in molila. Večkrat se je za trenutek vstavila in se zamislila. Vsakokrat so ji oči zalile solze, katere si je sušila v tej vroči, pa vdani mo-

litvi. Spomladne cvetice se še niso razvile v gredicah, prehladno je še bilo. Le najbolj za mraz odporne so že razvijale svoje glavice. Roža pasijonka se je že bujno razvijala in tudi že razcvetela. Njena skrivnostno mila razvita glavica na stebelu z bodečimi trnji, ki se je vil v obliko trnjeve krona, jo je tako ljubeznjivo pogledala, ko je prišla Marija mimo nje, da ni mogla mimo, ne da bi se ustavila pri nji. Vprla je svoj pogled vanjo in se prestrašila.

Pasijonka — roža trpljenja!

Vsi lističi na časi tej
spleteni so kot krona, glej!
In steblo to predrobno je
in žezlu tak podobno je.
Vsi prašniki kot žebliji so,
ki v krono se zagreblji so.

In to steblo se zavija v trnjevo krono. Že jutri zjutraj bo trnjeva krona ovenčala sveto glavo njenega božjega Sina Jezusa in se mu s svojimi ostrimi trnji zabadala v kožo in lobanjo, da bo iz stoterih ranic kapljala presveta kri in mu zalivala obraz.

Slednjič, ob šestih, je prikukalo zlato jutranjo sonce izza vrhov na vzhodu in s svojimi krvavo rdečimi žarki pozlatilo celo okolico. Tudi Marijo so obsuli ti žarki in jo pozdravljali in jo božali s svojo prijetno toplino, kakor bi jo hoteli tolažiti v njeni bolečini. Obrnila se je proti soncu in gledala veličasten prizor vzhajajočega sonca. Vendar pogled jo je pretresel. "O, zlato sonce!"

si je mislila, "zadnjič boš danes sijalo na Boga Sina, svojega Stvarnika, še ne v trpljenju. Ko boš jutri zjutraj zopet priplavalo na vzhodu in razsvetlilo mesto Jeruzalem, kaj boš našlo, da je človek, tudi stvarstvo božje, naredil s svojim Stvarnikom, s svojim Bogom, z njenim Sinom Jezusom? Našlo ga boš — obsojenega na smrt. In potem boš moralo sijati na to mesto in biti priča strašnih stvari, ki se bodo v njem godile. Sijati boš moralo tudi na strašno Golgoto. Sonce, boš moglo vse to gledati in vzdržati? Tudi ti boš zastrepetalo v bolečini . . ." Solze so jo iznova zalile. Naslonila se je na oljko in zaihtela.

"Zakaj si tako zgodna, Marija?" jo zmoti Martin glas, ki je prav kar prišla iz hiše, opazila na vrtu Marijo in prišla k nji. "Počitka si potrebna!", jo smehljajoče kara.

"Si tudi ti, Marta, že vstala?" ji odgovori Marija z vprašanjem, si skrivaj hitro obriše oči, da bi Marta ne opazila, da je jokala.

"Da, tudi! Danes je prvi dan opresnih kruhov. Zvečer bomo jedli velikonočno jagnje. Treba vse pripraviti," odgovori ji Marta in jo s poljubom pozdravi in vošči dobro jutro.

"Še sedaj si tako žalostna, Marija," sili Marta vanjo, ko opazi utrujene in v trdo zavite poteze Marijinega obraza. "Že sinoči sem opazila, da si zelo žalostna. Kaj ti je, Marija? Zaupaj svoji prijateljici, ki čuti s teboj in želi s teboj deliti vse veselje in žalost."

"Hvala ti, Marta, za tvojo ljubezen in naklonjenost. Vedno si bila tako dobra do Sina in do mene. Bog te blagoslovi! Da, delila boš z menoj vse, veselje in žalost, o tem sem prepričana. Da sem žalostna? Marta, saj veš, da se bojim za Sina."

"Ne vem, zakaj bi se bala zanj sedaj, po dogodkih zadnjega tedna? Vse ljudstvo je navdušeno zanj. Toliko dobrega je že storil narodu, da ga ves narod ljubi in ga bo branil, ako bi mu njegovi sovražniki hoteli narediti kaj žalega," jo tolaži Marta.

"Obe že na vrtu? Zgodnji sta!" ju zmoti v tem pogovoru Lazar, ki je ravno skončal svojo jutranjo obredno molitev in prišel na vrt.

"Jaz sem prav kar prišla sem, pa sem Marijo že tu našla. Prehitela me je," pravi Marta.

"Prav," pravi Lazar. "Danes bo veliko dela, zlasti za vas ženske. Zvečer je velikonočno jagnje. Sveti velikonočni prazniki so se začeli. Danes je že prvi dan opresnih kruhov."

V tem je oživel tudi med šotori po vrtu. Vse je vstajalo. Prišli so tudi dvanajsteri iz hiše. Ženske so šle za svojimi jutranjimi deli, moški so zvečine najprej opravljali svoje jutranje predpisane molitve, potem se posedli, kakor sinoči, kmalu pa začeli odhajati v mesto k službam božjim praznika.

Tudi učenci so se že pripravljali na odhod v mesto, ker se jim je zdelo popolnoma naravno, da bo danes Gospod gotovo šel v tempelj in učil, kakor do sedaj. Toda, kako so se začudili, ko jih vidi, da se pripravljajo na odhod, pa jim pravi: "Danes ne bomo šli v mesto, pred večerom."

Spogledali so se med seboj in niso mogli tega razumeti. Vendar nihče si ga ni upal vprašati po vzroku.

"Gospod, kje pa želiš, da ti pripravimo velikonočno jagnje?" se slednjič Peter ojunaci in vpraša Jezusa. Učenci so na to mislili že več dni in se o tem razgovarjali. Toda čakali so, da bo sam Gospod povedal, kje ga hoče jesti in dal

vsaj potrebna naročila. Posebno so o tem govorili med seboj že takoj zjutraj, ko so se prebudili. Čudno se jim je zdelo, da Gospod letos o tem molči. Šele sedaj, ko jim je dejal, da ne bodo šli v mesto, si je Peter štel v dolžnost, da ga vpraša. Morda bo ostal kar pri Lazarjevih? In ako bi ne, zadnji čas je, da to vedo, da bodo mogli vse do večera pripraviti.

“Jagnje sem že včeraj kupil,” pravi Juda.

Jezus ni Petru takoj odgovoril. Samo silno globoka žalost in resnoba se je pokazala na njegovem obrazu, da so se učenci prestrašili, kaj naj to pomenja? Kar še vedno niso razumeli, kaj je mislil, ko jim je pred odhodom sem v Jeruzalem k prazniku tako jasno povedal: “Glejte, gremo gori v Jeruzalem in Sin človekov bo izdan velikim duhovnom in dopolnilo se bo vse, kar je pisano po prerokih o Sinu človekovem. Izdan bo namreč nevernikom in zasramovan bo, bičan in zapljuvan; in potem, ko ga bodo bičali, ga bodo umorili in tretji dan bo vstal. “In vsega tega niso razumeli,” dostavlja evangelist. Kako naj to razumejo, zlasti po zadnji nedelji, ko je narod pokazal, da je ves z njim in za njim? Prav včeraj so prišli k njemu celo odposlanci kralja Adgarja iz Edese in ga v imenu kralja vabili, da bi prišel tudi tja. Kdo bi mislil sedaj na sovražnike? Ti so premagani. Ljudsko javno mnenje je z njim, kaj mu morejo nasprotniki?

Vendar pri tem tužnem pogledu Jezusovem pa se niso mogli iznebiti težke slutnje, da nekaj ni v redu. Začutili so, kakor bi jih kdo z mrzlo vodo polil. Omenjene Jezusove besede so jim stopile v živo v spomin in prvič se jim je rodila misel, kaj pa če gledajo na vse pre-

več v ugodnem smislu?

Za nekaj trenutkov so vsi obmolknili in žalostno vprli pogled v tla.

“Da, treba misliti danes na velikonočno jagnje, ki ga hočem jesti z vami,” pretrga ta molk slednjič Jezus. “Juda pravi, da je jagnje že preskrbljeno. Vidva, Peter in Janez, pojdita v mesto in ga nam pripravita!”

“Kje pa hočeš, da naj ga pripraviva?” vprašata učenca.

“Pojdita v mesto in srečal vaju bo človek, ki bo nesel vrč vode. Pojdita za njim v hišo, kjer bo vstopil, in recita hišnemu gospodarju: Učenik ti pravi: moj čas je blizu, pri tebi hočem imeti veliko noč s svojimi učenci. Kje je moja obednica, kjer bom s svojimi učenci jedel velikonočno jagnje? In pokazal vama bo veliko pogrnjeno obednico, ondi nam pripravita!”

In učenca sta odšla ter prišla v mesto in našla, kakor jima je povedal in pripravila sta velikonočno jagnje.

“Kje boš pa vrenočeval, Gospod?” porabi Juda hitro to priliko, da izve, kar ima naročeno od visokega zbora, da jim poizve.

Gospod ga niti ne pogleda. Hladno, od strani, odgovori: “Kakor po navadi,” in se umakne in gre sam po vrtu.

Judi zaigra prezirljiv nasmehljaj na obrazu. Izvedel je, kar je hotel.

“Imam v mestu več opravkov,” pravi, vstane in odide iz vrta.

Ko odhaja, se Jezus obrne in gleda za njim z nezumno tugo in žalostjo, da je učence kar streslo. Vendar tudi tega niso razumeli. Saj je Juda pogosto tako odhajal od njih v mesto.

Marija je bila priča vsega tega razgovora. Tiho je sedela v bližini. Edino ona je razumela Jezusov pogled za Judom. Zgrozila se je v duši tudi ona

in enako tužno gledala za njim dokler pri vratih ni zavil v stran in izginil izpred oči. Vstala je in odšla v hišo.

5. Velikonočno jagnje pri Lazarjevih.

“Marija, kje boš pa ti obhajala svoje velikonočno jagnje? Kajne, da boš pri nas?” vpraša Marta Marijo, ko je odšel Juda.

Marija pogleda Sina, kakor bi ga z očmi vpraševala, kaj bo odločil.

“Na vsaki način pri nas, kakor vsako leto! Učenik, ali ne misliš tako? Zakaj pa ti letos ne ostaneš pri nas? Za vse sem pripravil. Lani te ni bilo!” pravi Lazar in pogleda Učenika, ki je še vedno stal nepremično, globoko zamišljen, obrnjen proti vratom, skozi katere je Juda odšel. Lazar to opazi in ga zapeče v dno duše, da ga je kar streslo.

“Gospod, tako si žalosten danes?” ga vprašuje Lazar dalje, predno mu Jezus odgovori na njegovo vprašanje.

Kakor bi se predramil iz globoke zamišljenosti, Jezus počasi dvigne svoje oči in jih vpre v Lazarja.

“Kaj mu je danes?” si misli Lazar. Tako žalostnega še ni videl. Pogleda Marto, kakor bi se hotel prepričati, če je tudi ona opazila Jezusovo žalost. Da, tudi na Martinem obrazu opazi strah. Marta ga samo pogleda in v očeh ji zaiskre solze. Da bi jih skrila se hitro obrne k Mariji, ki se ji prijazno nasmehne. Tudi Lazar pogleda Marijo. Oba sta tudi na njenem obrazu opazila globoko tugo. Bila sta v zadregi. Rada bi vprašala po vzroku tolike žalosti Jezusa in Mater, pa si ne upata.

“Hvala ti, dobri Lazar,” pretrga mučen prizor Jezus. “Saj veš, da sem rad pri vas. Toda za letos sem se odločil, da bom jedel velikonočno jagnje sam s

svojimi učenci. Veliko jim imam povedati. Zato, kajne, boš odpustil, če tvojega ljubeznivega povabila ne morem sprejeti.”

“Marija pa mora ostati pri nas!” ponovi Marta svojo prošnjo.

“Da, Mati, ti boš ostala tukaj,” odloči Jezus in pogleda svojo mater. Oči so se vjele in razumele.

“Tako je prav!” pravi veselo Marta.

“Kar pojdite za svojim delom! Veliko ga bo danes za vse,” odloči Jezus. “Do večera ostanemu tukaj. Vi pojdite za delom, mi gremo pa na vrt!”

Obrne se proti vrtu in učenci mu slede.

Lazar gleda zamišljeno za njimi. Na obrazu se mu bere velika skrb. Kako bi bil hvaležen Gospodu, ko bi mu pojasnil vzrok svoje tuge. “Kaj bi bilo?” si misli. Ni si mogel tega razložiti, posebno ne sedaj po zadnji nedelji in po dogodkih zadnjih dni. Počasi se obrne in gre v hišo. Marija z Marto in sestro Marijo gredo za njim.

So opisovalci Marijinega življenja, ki opisujejo tudi njeno udeležbo pri zadnji večerji. Tudi je veliko slik zadnje večerje, kjer Jezus obhaja tudi svojo mater. Posebno ganljivo skušajo opisati, kako je bila priča ustanovitve presv. zakramenta, kako je tudi ona prejela iz rok svojega Sina prvo sv. obhajilo, ki ga je delil sam Gospod prvič na zemlji njej in svojim dvanajsterim. Ti pisatelji mislijo, da ni mogoče, da bi Jezus ne bil povabil tudi svoje Matere Marije k svoji poslovitveni večerji, zlasti še k enemu izmed največjih dogodkov njegovega dela odrešenja — ustanovitvi presv. Rešnjega Telesa. Saj je ravno s tem presv. zakramentom kar izlil do dna svojo neskončno ljubezen do človeka v za človeški razum tako nerazumlji-

vo skrivnost in jo dal človeku v "svoj spomin", kakor je rekel. Presv. Rešnje Telo in Marija! Do konca časov naj bosta vira največjih milosti za človeški rod. Iz prvega naj črpa svoje nadnaravno življenje in duhovno moč krščanskega življenja, pri Mariji naj pa dobiva varstvo in pomoč v svojem delu za zveličanje svoje duše.

P. K.

(Dalje prihodnjič.)

KAKO JE SV. VIANEJ ČASTIL MARIJO

BL. Grinjon Montfortski pravi: "Ako je pobožnost do Marije v dosego večnega zveličanja vsem ljudem potrebna, je še tembolj potrebna onim, ki so poklicani k posebni popolnosti. Ne verjamem, da bi mogel kdo priti do tesnega združenja z Jezusom in do popolne zvestobe do Sv. Duha brez velikega zedinjenja z Marijo in brez velike odvisnosti od njene pomoči." Odločeni k veliki svetosti so se svetniki tega jasno zavedali; odtod njihova velika, pristrčna ljubezen do Marije. Poglejmo to ljubezen na svetniku iz novejšega časa, na svetem Vianeju, in sicer najprej nasplošno in potem tudi v nekaterih posebnih odnosih do nekaterih pobožnosti na čast Materi božji.

Zdi se, kakor da je Sv. Duh sam sv. Vianeja poslal v šolo prebl. Device in pod njeno varstvo. Prizadeval si je sv. Vianej, imeti Marijo vedno pred očmi kot popoln vzor, ki naj ga posnema; kot svojo mogočno pomočnico, da si nakloni njeno pomoč. "Jaz sem jo ljubil," je rekel nekoč, "še preden sem jo poznal. To je moja najstarejša ljubezen." To

ljubezen je pač prejel z milostjo sv. krsta, ki mu je dala pravico, Boga imenovati svojega očeta ter mu je hkrati vlivala nežno ljubezen do nebeške Matere. Kot majhno dete, ko je znal komaj govoriti, je že poklekal in sklepal male ročice, kadar je zazvonilo k angelskemu češčenju in je s svojim zgledom tudi druge za seboj potegnil.

Iz njegove otroške dobe je znano, kako pristrčno zaupanje je imel do majhnega kipa Matere božje, kojega mu je darovala njegova mati. Star 7 do 8 let je zbiral, ko je pasel, krog sebe svoje tovariše-pastirje in jim tudi rad govoril o dobri nebeški Materi. Pozneje bomo slišali, kako je že kot otrok ljubil rožni venec. In kot duhovnik? Z rožnim vencem v roki se je bližal Arsu, župniji, za katero ga je odločila božja previdnost, in klical na pomoč ono, ki se imenuje Mati milosti božje; in ko je nastopil svoje novo mesto, je bila prva njegova skrb, da postavi svojo župnijo v varstvo prebl. Device. Skrbel je zlasti za to, da so se Marijini prazniki v njegovi župniji obhajali z vso mogočo slovesnostjo. Iz pridig na Marijine praznike je odsevala vsa gorkota njegove ljubezni do Marije. Slikal je Mater božjo in opisoval pobožnost do nje, ki da obstoji predvsem v zaupanju do Marije in v posnemanju njenih čednosti ter je gotovo sredstvo za spreobrnjenje, poroštvo stanovitosti in znamenje izvoljenja. Pobožnost do čistosti Marijine je oznanjal sv. Vianej kot sredstvo, da si ohranimo sv. čistost.

Ob njegovem prihodu v Ars ni bilo v župni cerkvi nobene kapele Matere božje, pač pa en oltar, ki pa je že razpadal. Dve leti na to — 6. avg. 1820 — je naš svetnik že blagoslovil prvo kapelo, ki jo je cerkvi prizidal in jo posvetil Materi

božji, ker prvo je hotel sezidati njej na čast. Pri oltarju v tej kapeli je nato v dolgi dobi blizu 40 let malone vsako soboto opravil sv. mašo na čast nebeški Kraljici.

Zlasti je bilo sv. Vianeju pri srcu spreobrnjenje grešnikov, in to je on skušal izprositi po njej, ki se imenuje pribežališče grešnikov. Rekel je: "Dobro si zapomnite: Bogu posebno dopadljiva molitev je, prositi sveto Devico, da daruje večnemu Očetu svojega Sina, okrvavljenega, vsega razmesarjenega, za spreobrnjenje grešnikov; to je najboljša molitev, katero je mogoče opraviti. Otroci moji, dobro poslušajte: vselej, kadar sem jaz prejel kako milost, sem jo izprosil na ta način; to me ni nikdar varalo."

Sv. mašo je opravil v zvezi z Marijo, vstopivši se ž njo pod križ. Neposredno pred sv. obhajilom je rekel: O moj dobri Oče, ki si v nebesih, darujem ti v tem trenutku tvojega dragega Sina, ki je bil snet s križa in položen Mariji v naročje, in ki ga je ona darovala za nas. Po ustih njegove Matere te prosim odpuščanja svojih grehov. — Ž njo zedinjen je tudi opravil zahvalo po sv. maši brez dvoma proseč jo, naj ona njegove molitve, prošnje, skrbi in njegovo življenje daruje svojemu Sinu. Že tedaj, ko se je učil modroslovja, je napravil v roke Marijine obljubo, da hoče biti njen suženj (kakor to uči bl. Grinjon). Poslej se je rad imenoval sužnja Marijinega; da bi tudi druge pridobil za to, je ustanovil v Arsu "bratovščino svetega suženjstva".

Preudarimo sedaj še, kako je sv. Vianej kazal izredno pobožnost 1. do rožnega venca, 2. do preč. Srca Marijinega, 3. do njenega Brezmadežnega spočetja.

Ko je še pasel mali Janezek čede svo-

jega očeta, mu je bil rožni venec najljubša molitev. Vodeč čedo na pašo, vračajoč se ž njo domov, je nosil v rokah rožni venec in tiho molil. Preden se je posvetil bogoslovnim naukom, je moral k vojakom, kjer pa je težko zbolel in je moral v bolnišnico. Ko je komaj nekoliko okreval, je zapustil bolnišnico, da bi dosegel svoj vojaški oddelek, ki je malo poprej odpotoval. S težavo je nekaj časa sam hodil, obložen s težkim nahrbtnikom; potem pa je obnemogel. Obstal je v hudem mrazu 6. jan. 1810 na samoti pred nekim gozdom v silnem strahu, kaj bo, ker ga bodo gotovo imeli za ubežnika. V tej žalosti je vzel v roke svoj rožni venec. "Nikdar še nisem tako iz srca molil kot takrat," je rekel nekoč pozneje, "v trdnem upanju, da mi bo Marija izprosila pomoč." Medtem pa se mu je približal neki neznanec, ki ga je začel povpraševati, odkod prihaja in zakaj je tako žalosten. Usmilil se ga je rekoč: "Pojdite in ničesar se ne bojte!" Naložil si je njegov nahrbtnik in Vianeja ob desetih zvečer pripeljal do neke hiše in tako postal njegov rešitelj.

Umljivo je, da je Vianej kot duhovnik še bolj vzljubil rožni venec. Vedel je dobro, kaj uče sveti možje o molitvah, iz katerih je sestavljen rožni venec. Češčenamarija, pobožno opravljena, je dejal, zapodi v beg hudobnega duha; je kladivo, ki ga zdrobi; je posvečenje naših duš; veselje angelov, pesem izvoljenih, slavospev nove zaveze, veselje Marije in slava presvete Trojice. To je čist poljub, ki ga damo Mariji; vrtnica, ki jo ponudimo Mariji; dragocen biser, ki ga ji podarimo; čaša nebeške ambrozije in nebeškega nektarja. Prišedši v Ars je sv. Vianej takoj mislil na ustanovitev rožnovenke bratovščine in jo je kanoonično ustanovil l. 1820. Kmalu je vpe-

ljal navado, da je vsak večer v cerkvi po večerni molitvi skupaj z ljudstvom opravil rožni venec. Ta navada je baje še danes tam. Da bi ljudi tem bolj navdušil za to pobožnost, je rad pripovedoval, kako je neki svetnik vedno ponavljal: Sveta Marija, prosi za nas grešnike zdaj in ob naši smrtni uri. Pa je slišal nekega dne presveto Devico, ki mu je rekla: ali hočeš priti za menoj v nebesa? — V nebesa, v nebesa, v nebesa! je zaklical in je takoj nato umrl. Jokaje je pristavljaj sv. Vianej: Kako blažena taka smrt!

Izredna je bila Vianejeva pobožnost do preč. Srca Marijinega, saj je v njem častil srce svoje nebeške Matere. "Jaz sem že tolikrat zajemal iz tega studenca", je rekel, "da bi že davno v njem nič ne ostalo, ako bi ne bil neizčrpen." Navado je imel, svetovati devetdnevnicu na čast preč. Srcu Marijinemu ali pa sveto mašo njemu na čast, bodisi v dušnih potrebah, zlasti za spreobrnjenje grešnikov, bodisi za ozdravljenje bolnikov. Srce Marijino je bilo njegovo zavetje v vseh težavah in zadevah, iz kojega je vedno dobival orožje zoper peklenške moči. Leta 1845. je ustanovil za svojo župnijo bratovščino preč. Srca Marijinega za spreobrnjenje grešnikov. Ustanovil je 30 sv. maš na čast Srcu Marijinemu, da bi na ta način izprosil blagoslov nad delo misijonarjev med pogani; dalje je ustanovil 20 sv. maš, da bi tako po Srcu Marijinem prejemale blagoslov pri svojem delu duhovniki škofije Belley. Ko je ustanavljal te sv. maše, je prosil Marijo: "O sveta Mati! Če Ti je to moje delo dopadljivo, preskrbi mi denarja, da to izpeljem." In še isti dan je našel v svojem predalu 200 frankov, o katerih ni vedel, kako so prišli noter; in kmalu nato je dobil še po

neki osebi enako vsoto.

Povzemimo vsaj nekaj misli iz njegovih govorov o Srcu Marijinem. "Presveta Devica nas je rodila dvakrat: ob včlovečenju Sina božjega in pod križem. Ona je torej dvakrat naša mati. Radi primerjamo Marijo materi, toda ona je veliko boljša kot najboljša izmed zemeljskih mater, kajti tudi najboljša mati kaznuje včasih svojega otroka, ki ji napravlja žalost, ali ga celo tepe. Sv. Devica pa ne ravna tako. Ona je tako dobra, da vedno ljubeznivo z nami ravna in nas nikoli ne kaznuje. Bog nas je ljubil tako, da je umrl za nas, toda v srcu našega Gospoda je tudi pravičnost, ki je lastnost božja, v srcu preblažene Device pa ni drugega kot usmiljenje. — Mati moja! ji pravi naš Gospod, ničesar Ti ne morem odreči. Če bi se pogubljeni mogli kesati, Ti bi jim izprosila milost. — Marija se je vedno postavila med svojega Sina in med nas. Čim večji grešniki smo, tem več ima sočutja in usmiljenja z nami. Čimveč solza je otrok povzročil svoji materi, tem globlje je v njenem srcu. Ali se mati ne briga vedno najbolj za slabotne otroke in za one, ki so najbolj izpostavljeni nevarnostim? Ali zdravnik v bolnišnici ne pazi predvsem na one, ki so najbolj bolni? — Srce Marijino je tako ljubeznivo do nas, da združena srca vseh mater v primeri ž njenim niso drugega kot kos ledu. — Ako so se naše roke doteknile dišave, podele prijeten duh vsemu, česar se dotaknejo. Skrbimo, da naše molitve gredo skozi roke Marijine, ona jim bo podelila prijeten duh. — Presveta Devica je kakor mati, ki ima veliko otrok. Vedno je zaposlena zdaj z enim, zdaj z drugim."

Dostavimo še nekaj besed, kako je sv. Vianej častil Brezmadežno spočetje

Marijino. Že dolgo poprej, preden je bilo Brezmadežno spočetje proglašeno kot verski nauk (kar se je zgodilo l. 1854.), je naš svetnik v svojem srcu čutil posebno nagnjenje do te skrivnosti. Vedno je hvalil našega Gospoda, da je bila po njegovi volji njegova Mati brez madeža izvirnega greha spočeta. Svojo župnijo je leta 1836. posvetil Brezmadežni Devici in imena vseh družin v Arsu je dal napisati na svilen trak, kojega je dal v podobo srca. To srce je obesil okoli vratu kipa Marijinega, ki je bil v kapeli, sezidani njej na čast. Ko je zvedel, da bo Brezmadežno spočetje proglašeno kot verski nauk, je vzkliknil: "Kakšna sreča! Vedno sem mislil, da je lepoti katoliških resnic manjkalo tega žarka." V izraz svojega veselja nad to proglasitvijo je ustanovil 20 sv. maš na čast Brezmadežni.

Tako je sv. Vianej ljubil Marijo, a ona se v velikodušnosti ni dala prekositi od svojega otroka. Marija ga je varno vodila skozi neštete težave, preden je dosegel duhovsko čast in potem v njegovem duhovskem življenju. Njegova ljubezen do Marije je bil eden izmed nagibov, da so ga pripustili v duhovski stan, in ni dvoma, da mu je Marija ljubezen do nje vračala s tem, da ga je pripeljala do tolike svetosti. A. Č.

"Kdor se povišuje, bo ponižan, in kdor se ponižuje, bo povišan." (Lk. 14, 11.)

Ne želi poslušati tujih hudobij; zakaj taka želja kaže, da imaš do teh hudobij nagnjenje.

Če vidiš, da te kdo hinavsko hvali, pričakuj ob svojem času od njega graje.

Sedanje stiske primerjaj bodočim dobrinam, in tvojega truda ne bo napaka storila brezuspešnega.

LIGA KATOLIŠKIH SLOVENCEV

Letna seja in Baragov katoliški dan

Katoliški listi, ki izhajajo bolj pogosto kot naša Ave Maria, so o tem že veliko poročali. Zato našemu listu ni treba ponavljati, kar ste že itak drugod čitali. Dosti lepa sta bila dneva 29. in 30. junija in zlasti clevelandska naselbina je lahko na ta dva dneva ponosna. Bilo je treba velikega dela in priprav, da se je vse tako čedno obneslo. Na vsak način sta omenjena dneva postavila zelo viden mejnik na poti Lige katoliških slovenskih Amerikancev. Imamo trdno upanje, da bodo nadaljnji mejniki še toliko vidnejši in se bo Ligina pot razširjevala od leta do leta, pa tudi vsako leto pritegnila novih somišljenikov in novih sodelavcev za našo skupno katoliško stvar.

Naš list iskreno čestita vsem, ki so pripomogli k lepemu uspehu Liginе in Baragove prireditve koncem meseca junija. Bog daj svoj blagoslov!

"Pozdrav škofu Rožmanu"

Pod gornjim naslovom je bila na zborovanju LIGE v Clevelandu soglasno in z velikim navdušenjem sprejeta naslednja resolucija in odposlana na naslov škofa Rožmana:

"Prevzvišeni! Ameriški Slovenci, zbrani na Liginem in Baragovem katoliškem dnevu dne 29. in 30. junija v Clevelandu, Vam pošiljamo najlepši pozdrav in izraz svojega iskrenega spoštovanja. Spominjamo se tistih lepih dni pred enajstimi leti, ko ste bili tudi Vi na podobnem zborovanju med nami tu v Clevelandu in ste blagoslovili odkritje Baragovega spomenika v Kulturnem vrtu. Takrat nismo slutili ne Vi ne mi, kakšno goro trpljenja je imela božja Previdnost pripravljeno za Vas in za narod, kateremu ste postavljeni za duhovnega vodnika. Z Vami vred vdano sprejemamo naročilo sv. Očeta v pismu na Vas, ki nam nalaga, da 'to trpko žalost izročimo Bogu, ki naj izkaže svojo nebeško usmiljenost'.

'Vztrajajte, Prevzvišeni, v zaupanju na

božjo Previdnost v veri, da pride čas, ko ne bo več 'težav in bridkosti', ki jih omenja sv. Oče v istem pismu na Vas, 'tistih namreč, ki ste jih že naprej videli, in tistih, ki ste jih slutili in do skrajnosti skušali preprečiti.'

'Izročamo Vas, Prevzvišeni, božjemu varstvu na priprošnjo velikega Friderika Barage, katerega tako iskreno častite.'

Cleveland, 30. junija 1946.

Za Ligo Kat. Slovencev:

Rev. M. Butala, preds.

Za Baragovo Zvezo:

Rev. Frank Scheringer, preds.

Pošiljajte pakete po organizaciji "CARE"!

Poslužujte se pridno ponudbe organizacije "CARE", ki pošilja pakete s hrano na vse strani sveta, ako ji dovolijo državne oblasti v dotični deželi. Paketi organizacije "CARE" vsebujejo dobro hrano, se nam zatrjuje, vsak paket najmanj 30 funtov, stane pa vsak le \$15. **Lahko naročate te pakete tudi pregnancem in vsem brezdomcem v Italiji in Avstriji.** Če je odprta za te pakete tudi Jugoslavija, o tem za enkrat še ne moremo poročati. Upamo pa, da se bo tudi to kmalu uredilo.

Za naročila paketov po organizaciji "CARE" se je treba posluževati posebnih "application blanks", ki jih baje lahko dobite pri lokalnih bankah. Tako je vsaj rečeno, opazamo pa, da to ni povsod res. Ako jih vaša domača banka še nima, zahtevajte, naj jih dobi, ali pa sami pišite ponje na naslov:

**CARE, 50 Broad Street,
New York 4, N. Y.**

Mnogim brezdomcem je ta organizacija že znana. Sami pišejo svojim, naj jim pošiljajo te pakete. To je znamenje, da so se že prepričali o koristnosti te naprave. Toda nikar ne čakajte, da bi vas posebej prosili, pohitite jim na pomoč sami od sebe!

Zvedeli smo, da se morajo paketi pošiljati le na posamezne osebe, po trije na mesec. Na kak odbor ali kar na taborišče se po naših informacijah ne morejo pošiljati. Liga se zanaša na to, da se boste v veliki meri poslužili te prilike, da vsak svojim priskočite na pomoč.

Tudi pakete z obleko lahko pošiljate.

Beguncem v avstrijskih begunskih taboriščih do zadnjega časa ni bilo mogoče pošiljati paketov z obleko. Nekateri ste pošiljali skozi Rim, kar je bilo kolikor toliko riskantno. Od prvih dni meseca julija nadalje se taki paketi lahko pošiljajo naravnost v Avstrijo. Teža paketov je omejena na 11 funtov, kakor v Slovenijo ali Italijo. Poštnina je predpisana \$1.84.

Vendar nam svetujejo, da objavimo naslednje:

Vsi taki paketi naj se pošiljajo na naslov:

Msgr. Matija Škrbec
Dekanatsamt Tristach
LIENZ
OSTTIROL — AUSTRIA

Na rumeni listek in sploh kot drugi naslov pa napišite ime in naslov onega, kateremu naj se paket izroči.

Svetujejo nam to radi tega, ker se paketi, ki so naslovljeni naravnost v taborišča, radi 'izgube', preden pridejo tja. Msgr. Škrbec ima pa organizacijo, ki bo poskrbela za točno dostavljanje paketov naslovljencem.

Begunci v Avstriji so bili doslej precej zapuščeni. Le tisto, kar jim je mogla Liga ali posamezni sorodniki poslati preko Rima, so prejeli. Bila je pa navadno dolga pot in deloma tudi negotova. Zdaj je čas, da skušamo nekoliko več storiti za te siromake. Zato zelo priporočamo to delo krščanskega usmiljenja. Pošiljajte vsak svojim, kolikor največ morete.

Kdo je najbolj potreben v Sloveniji?

Na to vprašanje si ne upamo dati odgovora. Mnogi ste svojce tam že precej založili. Bog naj vam vsem povrne! Gotovo boste še nadalje mislili nanje in jih podpirali, zlasti z blagom, zakaj za denar se navadno ne priporočajo. Zakaj ne, je itak znano.

Na tem mestu pa želimo priporočiti vaši usmiljenosti razne **redovnice** ali **redovne sestre**, ki so na Slovenskem sedaj izgubile vse vire dohodkov in mnoge dobesedno stradajo. Že v drugih listih smo priporočili to delo usmiljenja zlasti tukajšnjim **ženskim društvom**. Pošiljanje paketov s hrano redovnim sestram v Slovenijo je gotovo lepo

delo za naša ženska društva, pa seveda tudi za posamezne žene in dekleta, ki se zavedajo pomena redovnih ustanov. Naj bi se pošiljali pakete na primer na naslednje naslove:

Sestre uršulinke,
Kongresni trg 18, Ljubljana
Sestre usmiljenke
Marijin Dom
Slomškova ulica, Ljubljana.
Sestre karmeličanke
Selo (Moste) Ljubljana.

Tudi pišite jim kaj. Potem vam bodo same odpisale in povedale, kako se jim godi.

Naša skrb za bogoslovce v tujini

Čas je, da spet enkrat omenimo posebno delo za slovenske bogoslovce v tujini, ki ga je začel naš zlatomašnik Father John Ferlin. Nabral je lepo število "duhovnih mater" in "duhovnih očetov", ki darujejo na mesec po kakih deset dolarjev za vzdrževanje svojih posinovljencev. Kolikor nam je znano, si nekateri od teh prav živahno dopisujejo med seboj, denar jim pa še zmerom pošiljajo preko Lige na naslov, kakor so osebno obveščeni. Bog naj jim obilno povrne.

Pred kratkim smo zvedeli, da se oglašajo za bogoslovje nadaljnji študentje, ki dosedaj še niso bili tako srečni, da bi imeli tu med nami "duhovne starše" ali vsaj enega.

Ako bi se torej še kdo našel med naročniki ali naročnicami tega lista, ki bi hotel pristopiti v to prekoristno družbo in bi se obvezal za redno mesečno podporo izvoljenemu bogoslovcu, prosim lepo, naj se priglasi. Takemu bomo potem osebno in naravnost poslali vse potrebne informacije ter ostali ž njim v stalni zvezi, pa tudi dotični bogoslovec se jim bo oglasil z osebnim pismom. Prosimo!

Pa tudi Lige same ne pozabite!

Pri vsem tem pa nikar ne pozabite, da LIGINA blagajna potrebuje stalnih in neusahljivih dohodkov. Kdor se ne more pečati s tem, da bi katerokoli izmed navedenih posebnih zadev v roke vzel, naj vsaj od časa do časa daruje kaj v skupno blagajno LIGE.

SV. ROŽNI VENEC

Četrta skrivnost častitljivega dela: Ki Te je, Devica, v nebesa vzela.

Po prihodu Sv. Duha so se apostoli razkropili po vsem tedaj znanem svetu. V Aziji, Evropi in Afriki so oznanjali narodom, "sedečim v smrtni senci", veselo blagovest. Sv. Janez, ki mu je Jezus izročil svojo Mater v oskrbo, ni mogel v tujino. Ostal je v domovini in misijonaril med Judi. Bil je škof v Efezu, kjer je z veliko potrpežljivostjo vodil svojo krščansko čredo h Kristusu. Za Marijo, ki se je bila preselila k njemu "od tiste ure . . .", je skrbel s sinovsko ljubeznijo. Da je bila glavna tema njegovih govorov vedno ljubezen do bližnjega, se je gotovo moral zahvaliti vplivu Marije. Ali je katero ustvarjeno bitje to eno najvažnejših božjih zapovedi tako ljubil, tako izpolnjevalo kot Marija? Ali ni Marija iz ljubezni do duš žrtvovala svoje Najdražje . . . ?

Kako je živela Marija? Kaj bi dali, ko bi jo mogli gledati v njeni ljubi samoti! Nič božjega . . . V duhu pohitimo skoro dva tisoč let nazaj v Efez . . . Duše ne omejujejo zakon časa in kraja . . . Mariji bomo ljubi gostje . . . Da bi Materi ne bili dragi njeni lastni otroci, kdo si upa to trditi? Glejmo jo torej, Kraljico nebes in zemlje, v njenem majhnem kraljestvu, domu.

Presenečenje nam jemlje sapo . . . Pričakovali smo vse kaj drugega . . . To da je Marija, Mati Odrešenikova, Kraljica? Kje je krona, veličastvo, stotine služabnikov? Svilene, baržunaste obleke, uhani, zapestnice, biseri — brez števila — kot jih imajo kraljice zemeljskih kraljestev in naše filmske "zvezde"? Take posvetne šare pri Mariji zastonj pričā-

kujemo. Vsa njena lepota je od znotraj . . . Marija je preprosta judovska žena. Oblači se kot njene uboge sosedice. Vse delo v hiši opravlja sama, brez deklice. Pospravlja hišo, kuha, pere. Prede volno, tke, šiva, veze preproge . . . Kar ji preostane časa, ga porabi za molitev . . . ali v izvrševanju ljubezni do bližnjega. Če zbolijo v občini kaka mati ali otrok, je Marija takoj pripravljena prevzeti delo bolniške strežnice. . . Srečni bolniki, ki jim streže Marija! Kako jih zna potolažiti, da nosijo svoje trpljenje potrpežljivo . . .

Vsako delo, vsak gib Marijinega telesa je neprestana molitev. Njeno srce je vedno pri Bogu, pri svojem Sinu. Kako hrepeni po njem! Kako rada bi že bila zedinjena z njim! Pa še ne sme v nebesa . . . Bog, njen Sin, jo že težko pričakuje; angeli, svetniki hrepene po njej — nebesa niso popolna brez Marije . . . Zakaj je Bog še ne vzame k sebi?

Zato, da je zgled vsem ljudem. Otroci imajo v mali Mariji svoj vzor . . . Mladenkam naj bo Marija njihov ideal . . . Matere naj gledajo v Madoni svojo učiteljico — kako vzgajati otroke . . . Da je Marija znala vzgajati, je dokaz njen Sin . . . Vdove imajo v njej svoje ogleдалo . . . Marija izgubi še Sina . . . in kakega Sina! Ali more katera mati tožiti, da je največja reva? Ali nima v žalostni Materi svojo tovarišico? Starajoča se Marija . . . Kaka tolažba za tiste, ki jim da Bog dolgo življenje . . . Kak pogum za starajoče se, zapuščene mamice, ki mislijo, da so za nič na svetu, da so vsem na potu . . .! Življenje ima nskončno vrednost . . . s časom si kupimo nebesa. Marija tako misli . . . in se po tem ravna . . .

Marija še ne sme v nebesa, ker jo še Cerkev, ki je še mlada; potrebuje. Apo-

stoli iščejo pri Mariji sveta, tolažba . . . Mariji so vedno dobro došli . . . Kako jo apostoli in prvi kristjani spoštujejo! To so prvi častilci Marijini . . . Apostolom Marija ne vsiljuje svojih nasvetov. Če je vprašana, rada pove svoje mnenje. . . Ne vtika se v zadeve Cerkve, za to je njen Sin postavil apostole . . . Tiho, z molitvijo, žrtvami, kliče Marija blagoslov na Cerkev . . . Žene, glejmo naš vzor! Ne skušati vladati župnika, škofa, papeža . . . pač pa pomagati naši Materi Cerkvi z molitvijo, žrtvami, katoliško akcijo — to je sodelovanje žene s Cerkvijo! Marija ni nikoli rekla Janezu: Tako in tako moraš maševati . . . tako moraš pridigati . . . tako moraš vladati v naši škofiji . . . Ali nam vest kaj očita zdaj le? Marija, kako nam dobro de tvoja ponižnost, tvoje skrito življenje . . . Kako vesela je Marija, ko sliši od apostolov, da Cerkev napreduje . . . Da bogati Rimljani, kristjani, oproščajo sužnje . . . Da ubogi ljudje zdaj ljubijo svojo nizkost, da so pokorni svojim gospodarjem . . . Da je žena zopet spoštovana . . . O, kako zahvaljuje Boga, da blagoslavlja delo apostolov!

Kakšnih 15 let po Jezusovem vnebohodu mora še preživeti Marija na zemlji. Seveda, koliko je bila res stara, ko se je poslovila od zemlje, ne more nikdo dokazati . . . Za večino "velikih" mož in žena vemo natančne datume rojstva in smrti, a o Marijini starosti ugibamo, takorekoč tipljemo v temi . . . O najslavnejši, najlepši Ženi ve sv. pismo in cerkvena zgodovina prvih časov kristjanstva le malo povedati . . . Menda za to, da spoznamo, da ni velike važnosti, kako dolgo kdo živi, ampak kako živi . . .

Marija čuti težo let . . . Zdrava je, ker bolezen je kaznen za greh, a ona je Brezmadežna . . . Toži se ji po nebesih . . . a

volja Sina naj se zgodi . . . Mera njenih let pregnanstva na zemlji je polna . . . Marija zdaj ve, da bo kmalu združena s Sinom . . . Od vseh strani zemlje prihajajo apostoli, da še enkrat vidijo svojo duhovno Mater . . . Bog jih je poslal. Kraj Marijine smrti? Nikdo ne ve natančno . . . Morda Jeruzalem, morda Efez. Tudi kraj smrti ni važen — pač pa je važno kako kdo umre . . . če gre v večnost v milosti božji . . .

Kako lepa, lahka, blažena je smrt Marije! Mati božja se smehlja apostolom, ki jo žalostni obdajajo . . . Za vsakega ima besedo tolažbe, poguma, nase . . . In ko se od vseh poslovi, pride njen Sin Jezus . . . Marija se še enkrat vsem nasmehlja, še enkrat ljubeznivo pogleda svoje drage, in zapre oči . . . Njena duša z Jezusom odhiti v nebesa . . .

Kak jok, kaka žalost v mladi cerkvi, ko narod izve, da je Marija umrla. Vse jo hoče še enkrat videti, preden jo pokopljejo . . . Njen pogreb se vrši z veliko pobožnostjo in spoštljivostjo. Vsi apostoli, razen enega, se ga udeležijo.

Zdaj je telo Brezmadežne samo v grobu. A ne dolgo . . . Angeli pridejo ponjo in je odneso med petjem v nebesa, kjer se združi z dušo Marije. Aleluja! Naša Mati živi v nebesih! Njeno telo ne sme okusiti trohnobe, ki je kazen za greh. Telo, ki je nosilo Stvarnika, ki ga ni nikoli zadela senca greha, ne sme biti črvom v hrano . . . Aleluja! Magnificat! Kako veselje v nebesih! Zdaj so dobila Kraljico! Bog Oče se raduje lepote svoje hčerke, Bog Sin jo predstavlja nebeščanom, Bog Sveti Duh se veseli svoje neveste . . . Kako lepo slavlje Vnebovzetja v nebesih . . . Marija, ne pozabi nas zdaj v svoji sreči! Posreduj za nas, priporoči in izroči nas svojemu Sinu, da po letih pregnanstva na zemlji tudi mi

srečno dospemo v svojo pravo domovino, v kraljestvo luči in blaženosti . . .

Sv. Tomaž, ki je oznanjal Kristusov evangelij v Indiji, je prišel prepozno. Marija je že bila umrla in so jo tudi že pokopali. Tri dni prepozno! Naj napravi tako dolgo pot za nič? Hoče še enkrat videti Marijo — če ne živo, pa vsaj mrtvo. Morajo odpreti grob . . . Kako se apostoli začudijo! Marijinega telesa ni, pač pa jim dehti naproti vonj rož . . . Zdaj vedo, da je bilo Marijino telo vzeto v nebo . . . Kako se vesele nebeške odlike svoje Matere . . .

Sv. Tomaž je bil posebno od Boga izbran, da dokaže resničnost Jezusovega vstajenja in Marijinega vnebohoda. Zamudil je Jezusov obisk apostolom . . . in se potem kujal — a ko se je z lastnimi rokami dotaknil rane Jezusove, je postal iz nevernega Tomaža goreč zgovornik in mučenik za resnico Vstajenja . . . Zamudil je Marijino smrt in tako postal apostol Marijinega vnebovzetja . . .

Cerkvena molitev na dan Vnebovzetja (Introit): "Veselimo se v Gospodu, ko obhajamo praznik v čast blažene Device Marije, radi katere Vnebovzetja se radujejo angeli in združeni slavijo Sina božjega."

Tako treba sovražiti lakomnost in ničemurnost in uživanje kakor mater pregreh in mačeho čednosti.

Nobeden, kateri se za Boga vojskuje, pravi apostol (2 Tim. 2, 4), se ne zapleta v opravila vsakdanjega življenja. Kdor namreč hoče, zapleten v ta opravila, premagati svoje strasti, je podoben človeku, ki ogenj gasi s plevami.

Kar se tiče nas Slovencev, je **treba reči**, vsaj po mislih tega pisavca, da že nekaj časa več ne drvimo slepo za komunistično zakrinkano propagando. Znakov za to trditev je mnogo, pa naj tu navedemo le enega. Te dni nam je eden naših naročnikov poslal izrezek iz angleškega lista, kjer se je popisovalo, kako današnja "Titova" Jugoslavija preganja vero in njene predstavnike in njene ustanove, zraven je pa zapisal: In zdaj Glasilo KSKJ naroča, naj molimo za to, da Istra pripade Jugoslaviji. Ali naj molimo za to, da bodo komunisti tudi v Istri lahko preganjali namestnike Kristusove? — Mi rabimo to pismo samo za dokaz, da katoliški ljudje spoznavajo, kakšna "verska svoboda" je pod Titom. Samo v dokaz za to spoznavanje navajamo to pismo. Glede pripadnosti Istre in drugih krajev v Slovenskem Primorju pa v naslednjem odstavku.

Da slovenski kraji spadajo s skupni slovenski zemlji, to je naša stara zavest in je radi kakega titovskega divjanja ne moremo in smemo spremeniti. Tako razume stvar sam narod, ki v Istri in drugod tam okoli živi. Narod glasuje za svojo pripadnost k ZDRUŽENI SLOVENIJI, čeravno je naša domovina zaenkrat zaslužnjena pod vlado in miselnostjo, ki je našemu narodu tuja. Z ondotnim narodom vred rečemo in zapišemo tudi mi: Slovenski kraji se ne smejo dati Lahom, zakaj kar je naše, je

RAZGLEDNIK PO DOMU IN SVETU

naše, je naše in mora naše ostati. S tem ne pravimo, naj dobi Istro in ostalo Primorsko — Tito. Pravimo samo, naj jo dobi slovenski narod, kateremu pripada. Res je, da ne privoščimo tem krajem kakega titovstva, toda prav tako jim ne privoščimo italijanstva. Prav lahko se zgodi, da bodo titovci tudi v Istri in tam okoli "preganjali namestnike Kristusove" in vse, kar oni predstavljajo. Na drugi strani pa vemo, da narod kot celota titovstva in njegovega komunizma ne mara, zato se ga bo skušal čimprej otresti — in Bog sam mu bo pomagal, le verjemite. In lažje in hitreje se bo naš narod doma otresel komunističnega titovstva, če bo ZDRUŽEN in se bo lahko skupno bojeval — ne morda ravno z orožjem v roki — zoper to tujo navlako. Če bi pa Istra in ostala Primorska ostala v Italiji, bo ondotni narod vseeno zaslužnjen — pod laščino in vsem, kar laščina predstavlja. Kaj laščina predstavlja, pa vemo iz komaj minule preteklosti — če je sploh že minula . . .

Mi povemo odkrito, da se v točki strinjamo s stališčem Glasila KSKJ. Naj tudi pride za nekaj časa še hujše

trpljenje nad primorski narod, ako pade določitev v Istri "za Tita", moliti je treba, da se to zgodi, potem je pa treba že takoj tudi moliti, da Primorska pade "izpod Tita" — v SLOVENIJO! Če bo ostala laška, bo treba očitnega čudeža, ne le kakega navadnega uslišanja, da Primorska ostane slovenska. Ali ne več izgleda, da se bo narod otresel vse tuje navlake, če se lahko skupno bori, kakor če se mora en del boriti zoper komunizem, drug del pa zoper potujčenje pod Lahom? To bi bilo zgolj cepljenje narodnih sil, ki bi jih razni sovražniki potem z lahkoto uničili po geslu: Divide et impera — razcepljaj in vladaj! Sicer pa — kdo ve, kako bo še na Laškem glede komunizma . . .

Katoličani ste, pa hočete **Primorsko s Trstom žrtvovati Titu . . .** Tako nam reče marsikateri neslovanski Amerikanec, pa tudi kak slovanski nam to zabrusi v obraz . . . Še kak tak nam zdaj to reče, ki misli, da ima besedo pri ameriški vladi, pa se "pohujšuje" nad nami. Ne, ne, dragi Amerikanci, če bi bilo po naše, bi se prav ničesar ne žrtvovalo Titu, ne Trst, ne Gorica, ne Istra — niti "Titova" Jugoslavija bi se ne "žrtvovala" njemu! Tudi en sam košček te lepe zemlje ne! Žal, pa moramo reči, da nas "stoprocentni" Amerikanci niso hoteli slišati takrat, ko so dvigali Tita v deveta nebesa, mi smo pa svarili. Od rajnega Roosevelta dol do skoraj zadnjega ra-

dijskega komentatorja in časopisnega škribača — vse je norelo za Titom! Postavili so ga v sedlo, da se zdaj norce brije iz Amerikancev! Ko so se pa končno Amerikancem oči odprle in vidijo, kakšnega kozla so postavili v jugoslovanski vrt — zdaj se pa pohujšujejo, če zavedni Slovani še vedno pravimo: Trst in vsa Primorska NE SME OSTATI POD LAHI! Ali naj zdaj mi, ki vemo, kaj je prav in pravično, pomagamo Amerikancem (in seveda Angležem), da napravijo še eno VELIKO KRIVICO, ko so že eno skoraj nepopravljivo napravili — BREZ NAS IN ZOPER NAS?! Naš narod na Primorskem bo rajši potrpel pod komunizmom, ako že mora in spet mora trpeti, kakor bi trpel pod Lahii z bridko zavestjo, da je še nadalje odtrgan od celote, h kateri spada. — To se nam je zdelo potrebno povedati na tem mestu, da nas ne bo kdo napačno razumel in nam ne bo očital, da gonimo še one Slovence, ki danes niso pod titovko — v komunistično klavnico! Molimo, da, molimo, da Istra in vsa Primorska pripade — ne Titu in ne Lahii, ampak SLOVENIJI — materi svoji!

Da gre preganjanje verske svobode v Sloveniji naprej, tega se seveda živo zavedamo. Mnogo prič se oglašajo, vedno novih, mnogo dogodkov zvezo, ki spet in spet potrjujejo že dognano resnico. Samo nekaj na tem mestu iz najnovejših poročil. Znano je, da so se po priho-

du komunistov v Slovenijo po večini umaknili čez mejo mlajši duhovniki, dočim so starejši ostali. Na Dobrovi pri Ljubljani je bilo nasprotno, ne vemo, zakaj. Odšel je župnik Klopčič, ostal je kaplan Mozetič. Dobivali smo poročila, da je nekaj časa kar dobro vozil pri vodstvu župnije. Med šmarnimi mašami lansko leto je bila Dobrova spet zelo močno obiskovana božja pot. Kaplana Mozetiča so sicer pogosto klicali na policijo in ga prijemali za to in ono — enkrat je pridigal baje, da je zakon nerazveljiv, pa so mu v Ljubljani dejali, da je zdaj "svoboda" in se tako ne sme pridigati. Drugič je po sveti maši molil za mir, pa so ga klicali in mu rekli, da zdaj ni več vojne in ne sme moliti za mir . . . In tako dalje. Čutili smo, da tak nadzorovan duhovnik ne bo dolgo "dobro vozil" . . . Zdaj prihaja pošta, da je po novem letu moral "v keho" in je Dobrova brez duhovnikov . . . To je samo en zgled. Kdo ve, koliko jih vedo — tam . . .

P. Roman Tominec, ljubljanski frančiškan, je prišel v "blaženo Titovo" naravnost iz — Dachau-a. Veste, kaj se to pravi. Baje ni imel ničesar "na vesti" v partizanskih očeh, zato so ga pustili pri miru in baje celo precej častili. Menda tudi sam ni kaj prida poznal "nove vlade" in njenih namer, pa je bil kar zadovoljen. Vsaj tako so razglašali — komunisti. Pozneje je marsikaj videl in je začel v svojih

pridigah bolj in bolj odkrito poudarjati stališče Cerkve napram komunizmu. Ljudje so začeli celo iz oddaljenih krajev prihajati poslušat njegove pridige. Predstavniki OF so pa pozvali p. Romana, naj se vpiše v njihovo organizacijo — torej v komunizem. Vprašal je, če se MORA vpisati ali je samo POUVABLJEN. Odgovorili so mu, da je stvar prostovoljna. On na to: Zmerom je trdila OF, da se duhovnik ne sme mešati "v politiko" — ali OF tudi nima s politiko nič opraviti? — Baje jim je s tem zamašil usta. Ali jih je pa tudi spreobrnil?

V nadlogi se zavedaj, da pride nadloga po božji previdnosti; če ta misel tolaži nadlogo, postane prijetna.

Neki imenujejo razumne tiste, ki znajo presojeti čutne stvari. Toda zares razumni so tisti, ki obvladajo lastne želje.

Bog presoja dejanja po namenu: "Dodeli naj ti Bog," pravi sveto pismo, "po tvojemu srcu", (Ps. -9, 5).

Vest je knjiga, nam prirojena. Kdor jo v resnici bere, bo izkusil božjo pomoč.

Kdor spozna božjo voljo in jo po svojih močeh izpolnjuje, bo po majhnih trudih ubežal velikim.

Kdor hoče brez molitve in potrpežljivosti premagati skušnjave, jih ne bo odgnal, marveč se bo še boljše vanje zapletel.

Bog se je skrival v svoje zapovedi; in v kolikor ga kdo išče v njih, v toliko ga bo tudi našel.

Mir je osvobođenje iz strasti. Ta mir se pa po apostolskih besedah (1 Kor 12, 11) ne da najti brez sodelovanja Svetega Duha.

Čista vest se najde po molitvi in čista molitev po vesti; po svoji naravi namreč potrebuje druga druge.

IZ ŽIVLJENJA ČEBELE

PRED Tomaževim mlinom stoji orjaška lipa in pod njenim varstvom ulnjak z raznovrstnimi panji, od preproste gorenjske škatulje do pokončnega dvonadstropnega Gerstungovca, od velike kasarne ameriškega sestava do ponižnega okroglega koša iz hrvaške slame.

Bilo je med šmarnimi mašami. Iz panjev so se usipale trume sivih kranjic z belimi pasovi po telesu, druge so se vračale s paše trudne in težko dihajoč, padale neslišno tiho na brado (letavno deščico) in hlastale z dušnicami na zadku hrepeneče po svežem zraku. Na zadnjih nožicah so nosile "hlačke" iz zlatega cvetnega prahu.

Marsikatero pridno delavko je težko breme in dolgo letanje tako upehalo, da je zastonj napenjala nežna jadreca svojih krilc, da bi jo ponesla domov. Na potu je pala v travo, vtaknila glavo v cvetno čašo in dolgo počivala. Ko je prišla k sebi, je deloval zopet s svežo silo njen aeroplan ter rezal poletno ozračje s sladkim svojim bremenom.

Slabeje pa se je godilo tistim, ki so lezle in se zaletavale tu in tam na pesku pred ulnjakom. Kljub vsem naporom se niso mogle vzdigniti kvišku; pretežko telesno delo je napravilo že tako kratkemu njihovemu življenju še predčasni konec.

Tri tedne je rabila taka sirotica za svoj razvoj v satni celici, štirinajst dni približno se je učila na "gospodinjskem tečaju" v panju domačega dela in potem—komaj dva meseca je znašala medene zaklade od zunaj in že se je upehala do smrti . . . Zastonj se je upirala ta in ona, da bi se povzpela do žrelca, da vsaj umrje med domačinkami — tudi to

ji ni bilo usojeno. Prej ali slej je pala v gosto travo, ki ji je postala pokopaljšče . . .

Hvala Stvarniku, da tak žalosten konec ni doletel prevelikega števila pridnih delavk. Velika večina je dospela srečno do domačih vrat, hitela po trenotnem pozdravu v medne prostore, kjer je viselo od stropa doli lepo satje sestavljeno iz pravih šesterostranih stanic, deloma snežno belo "deviško satje", drugo starejše že zarumenelo, a lansko temno zarjavelo.

Med so izlivalo delavke v satje, čegar vosk je bil ojačen s smolo na mestu, kjer se je držal stropa ali okvirčkov. Pri satju, odločenem za zibelke, so delavke najprej oprezno pregledale, ni li v stanicah jajčeca ali črviča (ličinke) in šele potem so stresale svojo "obnožino" vanje ter jo poteptale s svojimi glavicami.

Jeli veliko peloda, ki ga prinese delavka na enem potu domov? — Pač majčkena je medena kapljica, ki jo privleče čebelica morda iz velike daljave in izlije v stanico. Toda čebela nosi in naklada, vestno in stanovitno in tako se izpolnuje pri nji do pičice

zrno do zrna pogača,

kamen do kamna palača;

pred vami stoji o mali Gospojnici palača, ne iz kvadrov, pač pa iz čudovitega voska in cvetnega nektarja, ki hrani celi številni narodič v panju preko neprijazne dolge zime.

Mladice, ki so se izlegle pred kratkim in še ne znajo čvrsto letati, imajo v panju dosti dela. Prva nabira po tleh razne smeti, jih nosi na brado in spušča doli na pesek pred ulnjakom, druge izdelujejo umetni vosek.

V obliki peterooglatih luskinic z bisernim sijajem potijo izmed trebušnih

obročkov svoje stavbeno gradivo, prozorno in krhko opeko. To prežvečijo v ustih, jo zvaljajo s sprednjimi nožicami in nato lepijo nove bele stanice, tako čiste in pravilne, da se ti ob njih pogledu smeje srce.

Povsodi je šum in bučanje, vrvenje in pehanje od ranega jutra. V vsakem panju je po deset do petnajst tisoč čebel, kar ni ravno močno ljudstvo; močni polki štejejo tudi po dvajset do trideset tisoč državljanek. Misli si sedaj, dragi moj, tovarno z dvajset tisoči delavcev, kjer se drug poleg drugega poti in trudi z mrzlično hitrico, da mu kar zmanjkuje sape, z gorečnostjo, kot bi nabiral demante ali zidal stolp babilonski, po katerem poleze iz te bedne doline v raj nad zvezdami.

Taka velikanska tovarna je panj. V njej se predelavajo sokovi sladkornega tresca, ki ga ni nihče sadil in gojil, ki ne odje revežu niti pedice zemlje za borni kruhek in ki vendar raste povsodi.

Sredi vsega tega življenja in gibanja pa koraka resnobno kot orel nad planino po satu čebela, ki jo ločiš na prvi pogled po velikosti in barvi od vseh drugih.

Pred teboj stoji matica in kraljica z glavico podobno srcu, s svetlejšim telesom in daljšimi zadnjimi nožicami. V njenem spremstvu vidiš kot dvanajstero zvezd krog svetle lune kakih deset do dvanajst mlajših čebelic — dvornih dam.

Matica je najstarejša izmed vseh rojakinj — preživela je že tri zime in vzgojila na tisoče delavk. In vsi ti tisoči zvestega ljudstva ljubijo svojo monarhijo, kakor morejo ljubiti le hvaležni otroci svojo mater.

Spoštljivo delajo podložnice pot kraljici, kjerkoli se prikaže z mlado družino

na satju, polagajoča zalego v celice.

Vesela je pa tudi kraljica pridnega ljudstva, ki leta danes tako vzorno, da komaj zadostuje žrelce svojemu namenu. Sinoči je bila viharna noč in po takih nočeh vsaka cvetna čaša kar prekipava medu in peloda. Kdo bi mogel ob taki priliki ostati doma?

Dve mladici, Verbenica in Gladiola gresta danes prvokrat v širni svet, na pašo.

Odkar sta ugledali luč sveta, sta neločljivi prijateljici. Do trenutka, ko sta pregrizli ob isti uri pokrovca svojih zibelk, nista poznali nobene druge geografije razen ozke, šesterooglate celice, ki jima je dajala prvo hrano. Ko pa sta izlezli iz stanic v beli svet kot brhki mladici, sta ugledali najprej druga drugo in se sprijaznili.

“Kako velik je vendar svet!” sta se čudili obe hkrati primerjajoč manjše gorenje nadstropje panja s svojo celico. Polagoma sta jeli stezati nožice in pozkušati prve korake. Združno sta zlezli doli po satu in prišli na dno. Svet je bil veliko večji nego sta mislili pred kratkim.

Medtem so se jima pridružile starejše tovarišice, ki so ju prijazno božale in okrepčale z medenim sokom.

Tam-le od žrelca sem je prodiral v panj zlat solnčni pramen. Tega bleska mlada facetna očesca še niso mogla prenašati, zato sta se umaknili sestrici v satno senco. Tam sta se vadili tekati urneje in naglo je temnela svetla barva mladostnih telesec.

Medtem se je izleglo nekaj mlajših sestic in ljubeznivi mladici sta jih takoj pitali. Lotili sta se drugih domačih opravil: hranili nežne črvičke v stanicah, greli jajčeca in stavili umetno satovje. Pri tem delu so se jima okrepili

udje, močna so postala krilca in nožice in očesa so se privadila na svetlobo pri žrelcu.

Sedmi dan po rojstvu — danes ga obhajata, ob jasnem solnčnem dnevu — smeta naši sestrici prvokrat ven na brado pred žrelcem.

Verbenica in Gladiola gresta vštric, pa skoro strahoma zastanejo obema nožice pri vходу v panj. "Kako svetel, kako čudovit, kako velik je vendar ta svet! . . . Ta misel je polnila obe mladi glavici z neizrekljivim veseljem. Vzajemna sreča je navdajala obe prenežni srčeci z medsebojno ljubeznijo.

Na brado so priletevale in odletavale starejše čebelice v neznani pridnosti. Verbenica stopi boječe na rob deske, razpne krilci in mahne parkrat ž njima po zraku kakor za poskušnjo. In glej čudo! Lahno telesce se dvigne kot tenka jesenska pajčevina v nevidno zračno morje, pluje dalje in dalje v ogromni svet, vedno bliže zlatemu solncu, tako lepemu, tako smehljajočemu . . .

Pri vsakem mahljaju mladih kril nove prikazni, doslej nepoznane in nerazumljive, svet se menjava v svojih pestrih slikah kot kaleidoskop in postaja večji in večji. Skoro se je lotevala omotica naše Verbene. Čudoviti občutki so ji polnili srce in v bojazni se je ozrla nazaj proti rojstnemu panju. Tedaj so radostno vztrepetale njene tipalnice, kajti neposredno za seboj je videla veslati sestro Gladiolo in njena krila so se lesketala na solncu v vseh mavričnih krasotah solnčnega spektra.

Nič več se ni bala Verbenica. Vedno više sta se dvigali sestrici, vendar predaleč od doma si še nista upali. Polagoma sta se spustili zopet doli na brado in utrujeni prvega izleta v širni svet sta zlezli v temni panj med satovje. Tam sta

vtaknili glavici v stanice in sanjarili o lepoti zlatega solnčeca.

Prvi korak v življenje je storjen. Odslej, ljubi sestrici, se začne tudi za vaju resnobni tek dela in truda, izpolnjevanih težkim dolžnosti! F. T.

V MOLITEV PRIPOROČAMO NAŠE POKOJNE NAROČNIKE:

Frank Fink, Cleveland, Ohio

Amalija Gale, Joliet, Ill.

John Hrovat, Rockdale, Ill.

John Lavric, Marquette, Mich.

Mary Repenshek, Sheboygan, Wis.

Mary Leskovec, Cleveland, Ohio

Johana Smrekar, Cadillac, Michigan

Aloysius Banich, Indianapolis, Ind.

Rozi Stefanac, Kansas City, Kansas

Frank Pernach, Cleveland, Ohio

John Zakrajsek, Cleveland, Ohio

Jos. Zupancic, Pueblo, Colo.

Ne puščaj greha neizbrisanega, čeprav je morda zelo majhen, da te pozneje ne potegne v večjega.

Kdor se resnično spreobrne, se mu nespametni posmehujejo; to pa mu je dokaz, da je res Bogu všeč.

Greh je kakor žgoč ogenj: čim več goriva mu odtegneš, tem bolj ga boš pogasil, in čim več mu naložiš, tem bolj bo gorelo.

Opat Teodor je rekel: "Ako imaš prijatelja in ta v nečisti skušnjavi pade, mu podaj roko, ako moreš, in ga reši."

Opat Izaija so vprašali, kaj je jeza, in je odgovoril: "Prepirljivost in laž in nevednost."

BOG PLAČAJ DOBROTNIKI!

ZA DAR — Po \$5: C. Slogar. — Po \$2: G. Glajnik. — Po \$1.50: F. Horzen. — Po \$1: M. Perusek. — Po 50c: J. Jereb, J. Brence. — Po 25c: J. Volk.

ZA SEMENIŠČE IN DRUGO — Po \$37: J. Volk. — Po \$15: Mr. W. Skebe. — Po \$5: Mrs. V. Bogolin, A. Ahacic, C. Slogar. — Po \$4: J. Peterlin. — Po \$2: Mrs. A. Oratch. — Po \$1: K. Lopic, M. Mihelic, M. Zalar, B. Mihelich. — Po 50c: G. Mlakar, F. Bucar.

ZA BARAGOV ROMARSKI DOM — Po \$5: Mrs. M. Perko, M. Mulc. — Po \$4: C. Bojc. — Po \$2: F. Coz. — Po \$1: M. Sustersic.

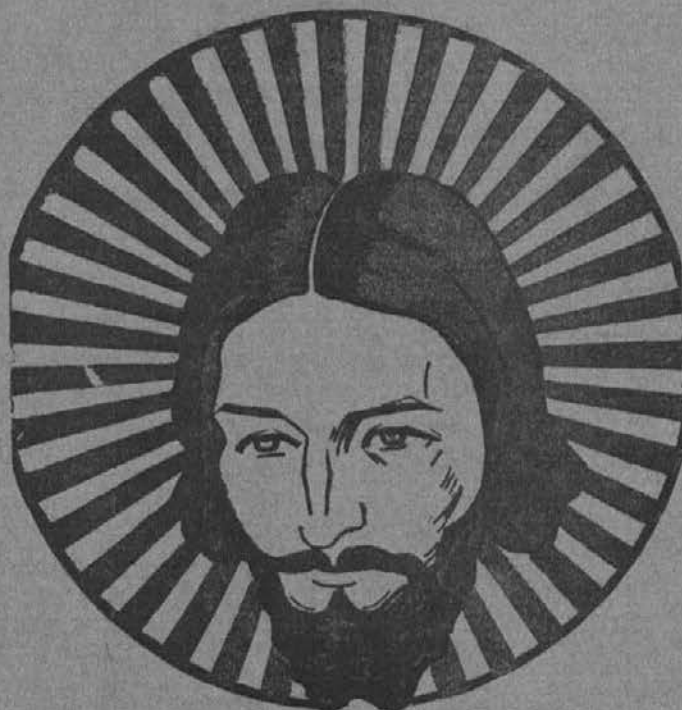
ZA LUČKE — Po \$6: C. Bojc. — Po \$5: A. & G. Gaspar, A. Pipan. — Po \$3: J. Hocevar, M. Mulc. — Po \$2: N. N., F. Skulj, K. Lopic, F. Grebenc, M. Skulj, A. Zorman, M. Zalar. — Po \$1.25: V. Pogacnik. — Po \$1: Miss M. Kmet, Miss M. Klunc, Mrs. Stimatz, F. Slapnikar, G. Urbas, A. Zadnik,

M. Rapotec, F. Horzen, M. Retei, A. Mozi-
na, L. Balazic, J. Zaman, M. Kmet, A. Jer-
man U. Ambrose, M. Strukelj, G. Mlakar,
A. Zobec, M. J. Paulick, A. Pelcic, M. Mer-
kel, Mrs. A. Plemel, N. N., T. Zdesar, F.
Coz, V. Deslic Mrs. T. Pavkovich. — \$1.25:
V. Pogacnik. — Po 50c: J. Drobnic, Mrs. F.
Lavric, B. Gerzin, M. Perhne, F. Vehar, F.
Turk, A. Korelc, M. Mihelic, Mrs. A. O-
ratch, J. Brence, G. Drasler, A. Miller.

ZA APOSTOLAT — Po \$20: T. Rolich,
A. Ponikvar. — Po \$10: Mrs. Klemencic,
G. Flajnik, A. Driscoll, J. Muha, Mrs. Stru-
bel, F. Fink, V. Deslic, M. Lautizar.

ZA BARAGOVO ZVEZO — Po \$5: Mr.
A. Cucnik, Mrs. C. Hocevar.

Zahvalujejo se Bogu, Materi božji, Ma-
riji Pomagaj, Svetemu Srcu Jezusovemu,
pridobljene milosti: Angela Pipan, Mary
Sv. Srcu Marijinemu in škofu Baragu za
Brodnik, Kath. Kepic, Josephine Volk, Mrs.
M. Trontel.





Na tej načrtni sliki vidite Baragov Dom, ki ga mislijo pozidati frančiškani v Lemontu že prihodnje leto.

Baragov Dom naj bi bil počaščen spominu našega velikega misijonarja, obenem bo romarski dom, ki so si ga naši rojaki že dolgo želeli.

Kakor je v načrtu videti, bo to precej velika stavba. Velika, ker si mnogo romarjev naših želi dom, v katerem bi lahko našli zatočišče, kadar prihitijo na romanje v Lemont.

Doslej nismo mogli vsem postreči, ta stavba bo pa zadostila zahtevam.

V veliko veselje je nam, da lahko oznanimo ta načrt in zidarsko početje, v veliko veselje bo vsem našim prijateljem, ki tako radi prihajajo k nam na počitnice.

Obenem bo to tudi dom duhovnih vaj v bodočnosti, o katerem je tudi bilo že veliko poročano.

Obračamo se na prijatelje in rojake, če nam morejo malenkost darovati v ta namen. Stroški bodo veliki, toda upamo, da jih bomo z božjo pomočjo in z naklonjenostjo naših dobrotnikov, premagali.

S hvaležnostjo.

Rev. Benedikt Hoge,
frančiškanski komisar.